

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
ALICE ŠMÍDOVÁ

JAN SCHÝBAL
FOTOGRAF

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko–přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2012

JAN SCHÝBAL - FOTOGRAF

JAN SCHÝBAL - PHOTOGRAPHER

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ALICE ŠMÍDOVÁ

OBOR: Tvůrčí fotografie

VEDOUcí TEORETICKÉ PRÁCE: Mgr. Václav Podestát

OPONENT TEORETICKÉ PRÁCE: Miroslav Myška

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko–přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Opava 2012

ABSTRAKT

Zadání mé bakalářské práce je zpracovat profesní i soukromý život plzeňského fotografa Jana Schýbala, který se zabývá dokumentární fotografií od 80. let. Věnoval se také výstavní činnosti v galerijním prostoru divadla Kruh v Plzni. Nezanedbatelné je jeho pedagogické působení na Střední soukromé umělecko – průmyslové škole Zámeček v Plzni - Račicích. Zařazuji Jana Schýbala do kontextu politické situace 80. let minulého století a porovnávám jeho tvorbu s fotografy zabývajícími se rovněž dokumentární fotografií.

Klíčová slova: dokumentární fotografie, humanistická fotografie, výtvarná kompozice, absurdita

ABSTRACT

Entering my work is to prepare professional and private life in Pilsen photographer Jan Schýbal dealing with documentary photographs from 80. years. At the time of the totalitarian regime he became interested in show business. Is its negligible impact on teaching private art Middle - School of the castle in Pilsen – Racice. Classified Jan Schýbal political situation in the context of 80th of the last century and photographers dealing with documentary photographs as well.

Keywords: documentary photography, humanistic photography, fine composition, absurdity

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
ŠMÍDOVÁ Alice	Komenského 61/1, Františkovy Lázně	F082230

TÉMA ČESKY:

Jan Schýbal - fotograf

NÁZEV ANGLICKY:

Jan Schýbal - photograph

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Václav PODESTÁT - ITF

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Popis fotografa Jana Schýbala, jeho tvorba a postavení v současné dokumentární fotografii, působení galeristy ve výstavním prostoru divadla Kruh v roce 1989 - 1990, pedagogické vedení na Střední soukromé uměleckoprůmyslové škole Zámeček v Plzni Radčicích a další činnosti. Srovnání s některými autory zabývajícími se také dokumentární fotografií.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- Birgus Vladimír, Mlčoch Jan - Česká fotografie 20. století - průvodce, UPM.Kant 2003, ISBN (UPM): 80-7101-041-3, ISBN (KANT): 80-86217-89-2
Birgus Vladimír, Mlčoch Jan - Česká fotografie 20. století, Kant, 2009
Birgus Vladimír, Pospěch Tomáš - Tenkrát na Východě, KANT 2009, ISBN:978-80-7437-005-2
Boháč Jaroslav, Salamanczuk Roman - Zmizelé Chebsko po roce 1945. 2. vyd. Cheb, Krajské muzeum Karlovarského kraje, p. o., 2008
Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '08 Ašsko po dvaceti letech, 2009
Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '88 Ašsko, 1989, povoleno KNV 0340007289
Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '98 Ašsko po deseti letech, 1999
Mrázková Daniela - Příběh fotografie, Mladá fronta, 1985

Podpis studenta:

Datum:

Podpis vedoucího práce:

Datum:

Podpis vedoucího katedry:

Datum:

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze citovanou literaturu a prameny uvedené v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby tato práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách IITF.

PODĚKOVÁNÍ

Mnohokrát děkuji za podporu a vedení mé bakalářské práce, podnětné a cenné připomínky Mgr. Václavu Podestátovi.

Velké poděkování patří Janu Schýbalovi za jeho trpělivost, obětavost, věnovaný čas a poskytnutý materiál, bez kterého by tato práce nemohla vzniknout a ostatním přátelům, kteří mi ochotně pomáhali.

Ve Františkových Lázních 01. 08. 2012

OBSAH

Obsah	6
Předmluva	7
Životopis	8
Schýbal fotograf	11
Druhý dech	18
Dobové pozadí 80. let 20. století	39
Galerie v plzeňském divadle Kruh	41
Schýbal fotograf aktu	55
Schýbal pedagog	59
Schýbal ve sdruženích	62
Schýbal s Božkov	63
Přátelé o Janovi	65
Závěr	69
Schýbal vystavující	70
Obrazová příloha	72
Z rodinného alba	84
Seznam použité literatury	85
Zdroje z webových stránek	86
Jmenný rejstřík	87

PŘEDMLUVA

Zvolení tématu mé bakalářské práce bylo pro mě instinktivně jasné od samého počátku. Věděla jsem, že bych ráda zpracovala téma, které mi bude blízké a bude mít pro mě hlubší význam. Přemýšlela jsem, kolik zajímavých osobností se kolem mne mihlo v době, kdy jsem úzce spolupracovala s Galerií 4 v Chebu. 90. léta byla pro mne léta objevování a setkávání, nekonečných debat a tvůrčí práce. Díky Galerii 4, která si více než dvacet let ponechává přívlastek „nejstarší fungující fotografická galerie v České republice“, jsem měla možnost seznámit se během krátké doby se spoustou zajímavých lidí, prožít s nimi část svého života a nadlouho od nich čerpat inspiraci. Někteří lidé se zastavili jen na okamžik, jiní strávili delší dobu a někteří zůstali mými přáteli dodnes. Jedním z nich je právě plzeňský fotograf Jan Schýbal. Jeho život je spojený s černobílou dokumentární fotografií, s prostředím mně blízkým. Cítila jsem, že budu pokračovat v objevování, setkávání a nekonečných debatách. Dokumentární fotografie v podání Jana Schýbala je humorná a dynamická, rozvíjí představy pozorovatele a odhaluje krásy obyčejného života. Jak dalece jí chápe a přijímá dnešní mladá generace, můžeme sledovat přímo u studentů Střední soukromé uměleckoprůmyslové školy Zámeček v Plzni Račicích, kde Jan Schýbal vyučuje. Za mou osobu bych mu tímto ráda poděkovala za jeho přátelství, které mi bylo a je dopřáno.

ŽIVOTOPIS

Jan Schýbal se narodil 4. ledna 1958 v Plzni. Rodiče se poznali v armádě v Plzni Líních, kde oba v 50. letech pracovali. Tatínek jako letecký mechanik a maminka jako administrativní pracovnice. V rámci jejich pracovního zařazení byli nuceni ke vstupu do Komunistické strany Československa. Nikdy tak ovšem neučinili, a proto byl tento "nevhodný profil rodičů" později příčinou některých profesních i soukromých problémů nejen rodičů, ale i Janových a mladší sestry Jitky. Ještě koncem 50. let tatínek odešel do podniku Škoda Plzeň, kde až do důchodu pracoval jako zámečnický, maminka později přešla do kanceláře pro evidenci obyvatel. Svě dětství prožil Jan Schýbal v poklidné plzeňské čtvrti Slovany v bytovém domku z 50. let. Toto období bylo, podle svých i slov rodičů, spokojené a bez větších konfliktů. Se sestrou se věnovali sportu – basketbalu a kopané. Společně přežili dospívání v rytmu Beatles a Karla Kryla. Talent na kresbu a cit pro detail i celek zdědil zřejmě po mamince a po tatínkovi je, dle sestry, introvertní melancholik.

Základní školu dokončil Jan v roce 1973, poté se vyučil aranžérem v Plzni. Ještě před válkou usoudil, že holit se je ztráta času, a od této doby známe Jana s plnovousem, který je neodmyslitelnou součástí jeho osoby. Povinnou vojenskou službu vykonával v letech 1977 - 1979, kde byl zařazen jako řidič nejprve cisterny, poté autobusu. Po návratu z vojny pracoval také jako řidič nákladního vozu Tatra u Pozemních staveb, následně u Potravin zavážel zboží do obchodů a později byl zaměstnán jako aranžér u vybraných obchodů podniku Textil Plzeň. Během této doby se celkem čtyřikrát pokoušel o maturitní studium na Střední grafické škole pro pracující v Praze, ale teprve pátý pokus se zdařil a Jan byl v roce 1983 přijat na večerní studium při zaměstnání. Ve stejném roce se také oženil a s manželkou Marcelou očekával narození syna Jana, později přibyla do rodiny ještě dcera Tereza. Rodina, práce, škola, to určitě nebylo období nejlehčí, přesto Jan Schýbal složil úspěšně maturitu a v roce 1988 se hlásil na Institut výtvarné fotografie Svazu českých fotografů v Praze, současný Institut tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě, studium ukončil v roce 1990, tehdy ještě bez vysokoškolského titulu, neboť v té době tato škola neměla ještě statut Vysoké školy. Po maturitě měl nastoupit na místo výtvarníka v podniku Textil Plzeň, protože se tak nestalo a vedení dosadilo na slíbené místo jiného, politicky schopnějšího, pracovníka, začal Jan Schýbal hledat nové zaměstnání. Na základě inzerátu v novinách byl přijat do Závodního klubu ROH v Měšťanské besedě v Plzni na pozici výtvarníka a po dostavbě nové budovy v roce 1986, přesídlil do moderní budovy Domu kultury v Plzni. Ve své době patřila tato stavba k nejmodernějším své doby a nabízela nejen kulturní vyžití, ale také pohled na netradiční architekturu. Brzy získala přezdívku Dům hrůzy u Radbuzy a názory na její význam pro život města Plzně se velmi lišily od počátku až po její demolici v roce 2011. Zde Jan prožil téměř 5 let svého života jako výtvarník, fotograf kulturních akcí a organizátor výstav.

Změny po listopadu 1989 znamenaly také změny ve vedení v Domě kultury. Nejprve vynesly Jana Schýbala do vedení Občanského fóra, do vedení odborů a záhy v červnu 1990 byl propuštěn pro nadbytečnost, zatímco celý stranický výbor na svých místech setrval nadále. Porevoluční nadšení a radostná euforie vystřídal poněkud jiná realita. Podobné smíšené pocity měl i ve firmě Obuv, kde pracoval rok v oblasti reklamy. Nakonec se myšlenka založit vlastní reklamní studio jevila jako nejsmyslnější a v roce 1991 registruje firmu JS PROPAG, která existuje dodnes. Práce v počátcích firmy nebyla jednoduchá, s minimální technikou Jan ručně vyráběl reklamní firemní štíty, fermežovou barvou tvořil písma, loga a tiskl sítotiskem vizitky.

Celá 90. léta prožíval pracovně vytížen ve své firmě, občas unikal do světa fotografie, do světa bez faktur a zakázek v rámci workshopů organizovaných Galerií 4 Cheb nebo fotoklubem Plzeň - sever. V roce 2002 řeší svou bytovou situaci, po delší úvaze kupuje domek se zahradou z poloviny 19. století v Božkově, kam zároveň přesídlil i firmu JS PROPAG. Od roku 2005 předává své fotografické a životní zkušenosti studentům Soukromé školy uměleckoprůmyslové Zámeček v Plzni, kde vede obor Užitá fotografie a média.

Reklamní návrh firmy JS PROPAG

SCHÝBAL FOTOGRAF

".....když mi bylo asi 27, říkal jsem si, že až se znova narodím, budu fotografem." (J. Schýbal)

První snímky foceně Flexaretou 4a pořídil Jan Schýbal na vojně v letech 1978 – 1980. Jednalo se možná o jednoduché momentky, které si pečlivě lepil do deníku, ovšem mít u sebe ve vojenských prostorách fotoaparát bylo v době totalitního režimu velice riskantní a odvážné. Záznamy z tohoto období spíše předznamenávaly, že dokument a zachycení okamžiku bude provázet Jana po celý další život.

V roce 1985 nastoupil do Měšťanské besedy – ZV ROH Škoda Plzeň jako výtvarník. Zde se dostává prostřednictvím své práce k fotografii a fotografování kulturních akcí, učí se rutině pracovat v temné komoře, seznamuje se s fotoaparátem Praktika a Pentacon six.

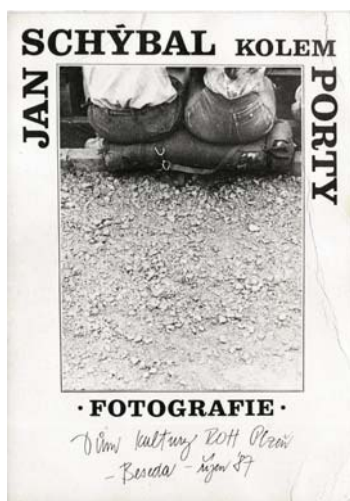
S minimálními zkušenostmi proniká do tajů černobílého světa a vzpomíná na své začátky. První focení koncertu Petra Nováka skončilo zásahem blesku do očí zpěváka a naprosto nepoužitelné fotografie. Od té doby již přídatný blesk nepoužíval.

V tomto čase si kupuje od jakéhosi námořníka svůj první fotoaparát Canon AE1 a od tohoto data můžeme sledovat kroky fotografa Jana Schýbala, kterými se ubíral. Koupě znamenala velký posun v technickém zdokonalení jeho fotografií, potvrzovala potřebu vyrazet do „terénu“ s foťákem na krku a snahu zachycovat pravdivý obraz doby. V zájmu jeho objektivu byli především lidé se svými příběhy, v jejichž každodenní všednosti hledal a nacházel drobné perličky humoru a pozitiva. V roce 1985 jde na plzeňskou Portu s cílem fotit lidi. Porta byla ve své době jediný festival country a folkové hudby v komunistickém Československu, kde mohl člověk cítit nesouhlas s režimem, vnímat skryté jinotaje v písních a svobodomyšlnou náladu mezi lidmi. Zde se Jan Schýbal učil pohybovat s fotoaparátem mezi lidmi, pozorovat jejich reakce, být „neviditelný“ a při tom se dívat. Založil do fotoaparátu jeden film dvakrát a podařilo se naexponovat dva snímky na jedno filmové políčko, z čehož vznikly zajímavé náhodné dvojexpozice, nad kterými se lehce usmívá.

Festival Plzeňská Porta probíhal každoročně od roku 1981 a kromě Jana Schýbala zde fotografovali i další plzeňští fotografové, například Václav Podestát či Milan Kužel. Někteří ostříli na hudební osobnosti na pódiu nebo sledovali svými objektivy dění v hledišti, jiní pracovali přímo pro festival, jako například Ondřej Kocourek, syn plzeňské fotografické dvojice Anny a Karla Kocourkových, který několik let vytvářel propagační materiál a podílel se na vydávání festivalového deníku „Portanoviny“.

Výstava fotografií z tohoto festivalu a tedy první samostatná výstava Jana Schýbala byla v říjnu 1987 v Domě kultury ROH Plzeň nazvaná *Kolem Porty* a některé snímky byly také použity pro přijímací řízení na Institut výtvarné fotografie Svazu českých fotografů v Praze.

Dokumentární fotografie v době komunistického režimu byla synonymem doby a zároveň únikem do světa vnitřní svobody, měla snahu zachytit tehdejší život a zobrazit absurdity režimu. 80. léta znamenala pro Jana Schýbala setkávání se s různými osobnostmi, členství ve fotoklubu Plzeň-sever a viditelný posun ve fotografické tvorbě. Poznává se s výtvarnicí Danou Raunerovou, fotografkou Lídou Georgievovou, malířem Václavem Malinou, fotografem Václavem Podestátem... Účastní se svého prvního workshopu v roce 1987 v Ustalči u Plzně – třídní setkání fotoklubů Plzeň – sever, Klatovy a Galerie 4 Cheb. Lektorem byl ředitel Galerie 4 v Chebu Zbyněk Illek. Toto setkání je „osudové“, protože právě Zbyněk Illek sleduje od počátku tvorbu Jana Schýbala a má zásluhu na mnoha dílnách, kterých se Jan Schýbal v pozdější době účastní. Jan se v Ustalči projevuje jako osobitý dokumentarista. Navazuje kontakt s lidmi a učí se předvídat. Tak trochu hrabalovsky vyhledává svým objektivem věci a lidi „s perličkou na dně“. Jeho fotografie obsahují radost i smutek zároveň. Motiv soužití lidí se zvířaty, zamyšlení nad lidskými hodnotami se bude v jeho tvorbě velmi často opakovat a rozvíjet.

1987 Ustaleč, 1. Workshop, Fotoklub Plzeň - sever

O rok později byl přizván Zbyňkem Illkem k účasti na Mezinárodní dílně dokumentární fotografie pořádané Galerii 4 – DÍLNA AŠSKO '88. Tento zajímavý projekt vznikl ve spolupráci s Chebským muzeem a měl za úkol zdokumentovat pět částí Západočeského kraje, tedy Ašsko, Lubsko, Františkolázeňsko, Mariánskolázeňsko a Chebsko. Témata byla předem určena a rozdělena do oblastí: LIDÉ – sociální poměry, osobnosti, typy, MĚSTO – stavební vývoj, památky, HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT – průmysl, zemědělství, obchod, spoje, KULTURA – školství, tělovýchova, zdravotnictví a PŘÍRODA – krajina, krajinný detail, přírodní zvláštnosti. Tento workshop měl přinést nový pohled na život v pohraničí. Fotografie překročily pomyslné hranice a místo statických fotografií pro muzejní archiv, vznikl ucelený soubor ze života lidí, kteří si sami hledají svou identitu v této pohraniční oblasti, která byla po druhé světové válce zcela proměněna.

Zdroj: Zmizelé Chebsko- Das verschwundene Egerland, Boháč Jaromír, Salamanczuk Roman

1988 Ašsko, Galerie 4

Fotografie, které vznikly na tomto workshopu, jsou důkazem, že existují místa, kde se zastavil čas a kde socialistické budování mělo podobu *anarchistického děčka*. Autoři hledali ztracený genius loci. Vydání katalogu a následná výstava fotografií vzbudily veliký ohlas a byl zakázán další dotisk. Československé listy z roku 1988/6 psaly: „Zdá se, že se v Chebu zrodila nová významná tradice, na kterou bude možné navázat, případně se jí inspirovat také jinde.“ Bylo zřejmé, že význam této akce byl důležitý nejen z hlediska programové dokumentace zajistit pro muzeum užitečnou fotodokumentaci, nýbrž vznikl autentický a jedinečný dokument se zapojením kvality a originality. Katalog DÍLNA '88 AŠSKO dokázal, že různorodost autorů byla velice přínosná a inspirativní. Dílny se zúčastnil např. Vladimír Pražák, který se zabýval panoramatickou krajinou a nalezeným zátiším v městské krajině, Bohdan Holomíček fotil průhledy předního okna svého vozu a připustil tak svou roli projíždějícího turistu. Sociální dokument v podání Miroslava Hucka soustředěný na život v ulicích, či Petra Klimpla, který se vydal do kojeneckého ústavu. Ondřej Kocourek fotil mladé a úspěšné lidi, Anna Kocourková se soustředila naopak na lidi důchodového věku a manžel Karel Kocourek hledal nalezená zátiší ašské firmy Aritma a Ohara. Jiří Voneš poukázal na architekturu a vztah tehdejšího socialistického režimu k památkám, dnes již zapomenutou pojízdnou prodejnu a život kolem ní zachytil Zbyněk Illek. Současný televizní kameraman Luboš Stiburek použil objektiv rybí oko, čímž vznikly zajímavé kompozice, Pavel Štecha ve svém dokumentu klade důraz na absurditu tohoto místa. Rukopis Jindřicha Štreita lze rozeznat na první pohled v cyklech „Ohara Hranice“ nebo „Poslední rozloučení“, kdy citlivě přichází mezi lidi a fotí je v poněkud nepřírozených statických polohách. Jan Schýbal obklopen těmito známými fotografy nestojí rozhodně nijak v pozadí. Naopak v cyklu „Dětský domov“ vnímáme zajímavý pohled v dokumentární fotografii, síla vteřiny je v jeho případě zřetelná, pohrává si s diagonální kompozicí, zároveň cítíme absolutní pokoru k tomuto smutnému místu, odkud není úniku. Mříže a okna jakoby symbolizovaly uzavřený svět bez možnosti změny.

Účastníci dílny v roce 1988: Holomíček Bohdan, Houdek Vladimír, Hucek Miroslav, Chmelík Jiří, Chrž Jan, Illek Zbyněk, Kliment Lukáš, Klímpl Petr, Kocourek Karel, Kocourek Ondřej, Kocourková Anna, Kožený Stanislav, Krieger Werner, Lukeš František, Pluhař Václav, Podestát Václav, Pražák Vladimír, Rauner Jan, Schýbal Jan, Stiburek Lubomír, Stiburek Milan, Štecha Pavel, Urbánek Jiří, Vejražka Jan, Voneš Jiří.

V létě 1989 je opět osloven Galerií 4 k účasti na Mezinárodní dílně DÍLNA '89 LUBY. Fotografie z Lubů přinášely narozdíl od fotografií z Ašska pocit radosti, obyčejné věci jsou zachyceny neobyčejným způsobem, smutek nahrazuje radost. Pohyb a volnost vytěšňuje zamřížované čekání na cosi nového, jiného....

1989 Luby, Galerie 4

J.

Rok 1989 byl pro Jana Schýbala, stejně jako pro většinu podobně smýšlejících lidí, rokem svobodného nadechnutí a nekonečné radosti. S fotoaparátem na krku se vydal do pražských ulic, fotil a vozil zpět negativy, kde v aktuálním čase informoval kamarády a plzeňské Občanské forum o situaci v Praze. Vzpomíná na nezapomenutelné okamžiky vánočního večírku na Institutu výtvarné fotografie v roce 1989. Prožívá dva roky aktivního fotografování a v euforii se účastní řady místních workshopů pořádaných především Galeríí 4 Cheb.

V roce 1990 se účastní Mezinárodní dílny dokumentární fotografie pořádanou Galeríí 4 DÍLNA '90 MARIÁNSKÉ LÁZNĚ.

Následující dílny proběhly v roce 1991 (Františkovy Lázně) a v roce 1992 (Cheb) bez účasti Jana Schýbala. Nastává období jakéhosi fotografického prázdna, kdy je třeba vyřešit svou existenci, uživit rodinu a věnovat se nově vzniklé firmě. Pro fotografii najednou nezbývá místo a nezapadá do reálného života. 7 let proběhlo bez možnosti fotografovat, bez možnosti zažívat fotografické vzrušení ze zachyceného okamžiku, bez možnosti inspirace tímto médiem. „Říkal jsem si, až, až, aža bylo z toho 7 let, kdy jsem nevezl foťák do ruky.“ popisuje sám Jan Schýbal toto období.

DRUHÝ DECH

V roce 1998, tedy přesně 10 let po dílně Ašsko 1988, se koná Mezinárodní dílna dokumentární fotografie DÍLNA '98 TEN YEARS AFTER (Aš), kdy byli přizváni všichni autoři, kteří se dílny zúčastnili v roce 1988. Po sedmi letech se Jan Schýbal vrací zpět mezi fotografy, zpět do prostředí, které opustil na sedm let. „*Vůbec jsem se nechtěl dílny účastnit, myslel jsem, že už nemám svou tvorbou co říct, zapomněl jsem úplně všechno, dokonce i ovládat svůj foták, dva dny jsem se pral, třetí den to naskočilo, vrátila se mi paměť a já jsem to prožíval zase jako dřív*“ vzpomíná Jan Schýbal. Po deseti letech se vrátil do kojeneckého ústavu a dětského domova, kde fotil tři dny, kromě toho se zaměřil na absurdní proměny tohoto pohraničního města. Opět je možné vnímat na jeho fotografiích předvídatelný cit pro danou situaci, kompozice z nadhledu na nás působí klidně a vyrovnaně, prostor a čas na tomto místě není vůbec podstatný.

„Vyrovnaný fotograf Jan Schýbal komponuje ve své hlavě budoucí obraz a situace se vyvíjejí mnohdy zcela podle jeho přání a pak už stačí jen rychle exponovat, aby myšlenka nebyla rychlejší nebo pomalejší než probíhající děj.“ Zbyněk Illek, listopad 2000. Dílna byla opět velice úspěšná a vznikla celá řada skvělých fotografií, němých svědků doby. *„Je to zřetelné a neoblomné svědectví o našem životě, o kraji, ve kterém žijeme, a o tom, jak žijeme. Je to výpověď o tomto podivném, zapomenutém a zatracovaném meziprostoru, o lidech pohybujících se v dlouhodobém provizoriu vlastních životů. Je to patrně o tom, co lze nazvat ztracenou a hledanou identitou tohoto kraje i nás samých.“* Jaromír Boháč, ředitel Archivu Cheb.

Účastníci dílny Ašsko 1998: Adamcová Markéta, Conlan Steven, Georgieová Ludmila, Haláček Zdeněk, Hořínek Bořivoj, Hucek Miroslav, Illek Zbyněk, Kocourková Anna, Kocourek Karel, Kocourek Ondřej, Kouba Martin, Kožený Stanislav, Kučera Jaroslav, Kurc David, Kyndrová Dana, Moucha Josef, Podestát Václav, Rigby John, Saito Tadanori, Sgroi Fabio, Schýbal Jan, Stiburek Luboš, Vejražka Jan, Voneš Jiří.

1998 Aášsko po deseti letech, Galerie 4

Následují velice plodné roky a Jan Schýbal „chytá druhý dech“ ve své fotografické tvorbě a ve spolupráci s Galeríí 4 se účastní řady tuzemských i zahraničních workshopů, samostatných i společných výstav. Vrací se v myšlenkách k osobě faráčky Československé církve husitské Martě Silné, se kterou se seznámil v roce 1990 na vernisáži Jindřicha Štreita v divadle Kruh. Vydává se za ní na faru, kde žije se svou dospívající dcerou. Život této ženy se mu zdál natolik zajímavý, že se pokusil nějaký čas ho dokumentovat. Soustředil se především na její silný vztah k dospívající dceři. Setkával se s ní v průběhu roku 1998, vnímal její prostředí, naslouchal mším, mapoval její kroky. Vzniká tak citlivý dokumentární soubor s humanistickým posláním, soubor ze života této zajímavé ženy, který byl následně, spolu s jinými dokumentárními soubory, vystaven v roce 2000 v chebské Galerii 4 v rámci autorské výstavy nazvané Neokázale.

„Fotografický projekt o faráře Československé církve husitské, který je citlivým obrazovým poselstvím o víře, empatii, o každodenní námaze i všednosti spočinutí, o síle jít vpřed, o lásce mezi matkou a dcerou, o lásce k lidem bez rozdílu – je příběhem o ženě.“ Václav Podestát.

Zdroj: Katalog k výstavě Neokázale, 2000

1998 Marta

V roce 1999 Galerie 4 v Chebu uspořádala workshop ve francouzském Quimperlé v Bretani. Pod vedením Pavla Máry byl zaměřený na fotografii portrétu a aktu. Tento workshop se stal impulsem pro francouzské umělce k založení umělecké asociace La Veduta. První presidentka Michele Lescoat soustředila do asociace nejen fotografy, ale i výtvarníky a literáty z jižní Bretaně. Spolupráce s Galeríí 4 se rozšířila a výsledkem byly další společné projekty v oblasti výstav nebo workshopů vždy jeden rok v Bretani a druhý následně v Chebu. 2006, 2007 - Projekt „Z jednoho břehu na druhý“ byl natolik úspěšný, že vedení města Quimperlé požádalo o pokračování obdobných projektů. Workshop „Konec země... Finistere...“ 2010, 2011 byl pojmenován podle francouzského departmentu na jedné straně a geografické polohy Chebska na straně druhé. Jan Schýbal se zúčastnil všech výše jmenovaných akcí.

1999 Quimperlé, Bretaň

Přestože se jednalo o fotografování aktu na březích Atlantického oceánu, je zřejmé, že i v tomto směru si Jan Schýbal našel svou dokumentární pozici a vyhledával opět kompoziční situace v okamžicích, kdy modelka a fotograf byli zaměstnáni úplně jiným problémem, než fotografováním. Vyčkávání, klidné soustředění a předvídání situace, která přijde - tak bychom mohli nazvat tvůrčí proces Jana Schýbal, jenž čeká na svou kořist – dobrý záběr.

Zdroj: Galerie 4 Cheb

2006 Cheb „Z jednoho břehu na druhý“

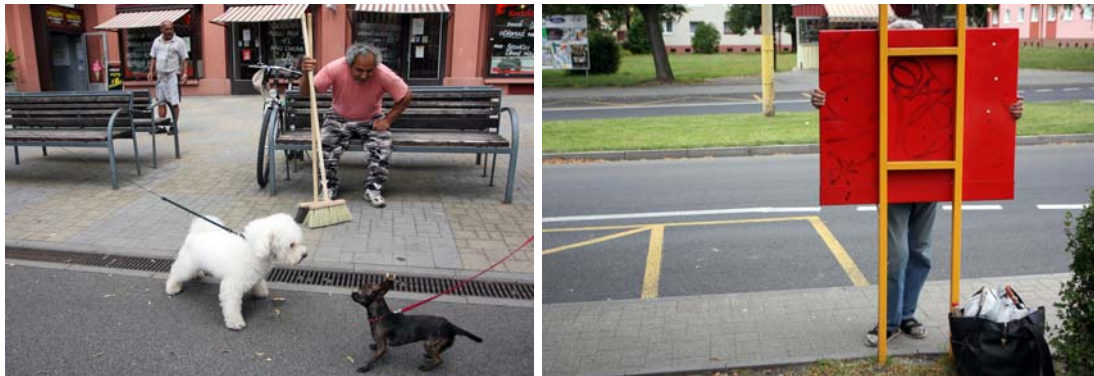
2007 Quimperlé „Z jednoho břehu na druhý“

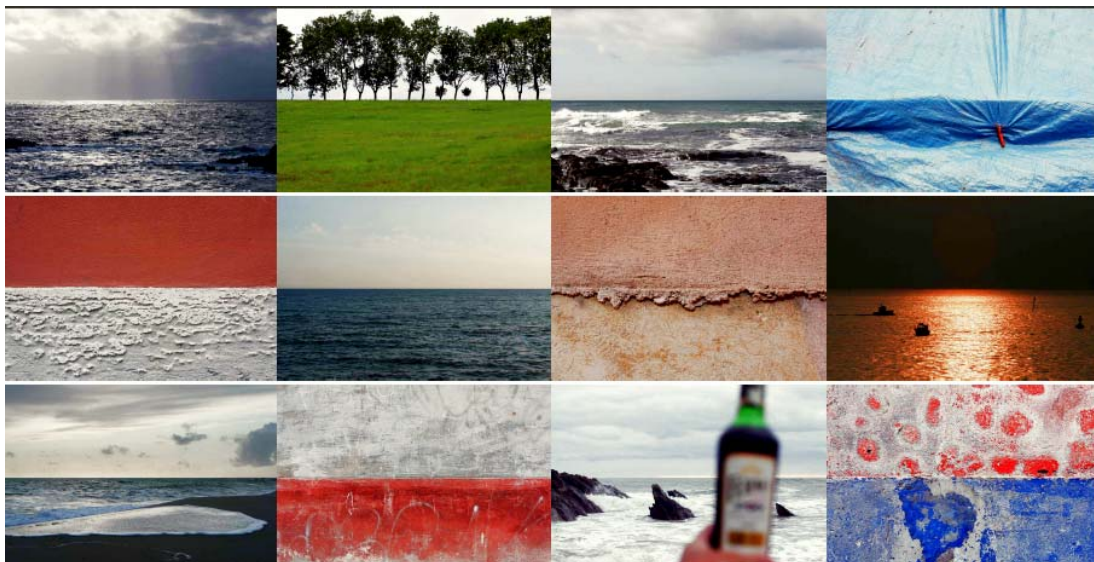
2010 Quimperlé „Konec země...Finistere...“

2011Cheb „Konec země...Finistere...”

Quimperlé Cheb ze souboru Horizonty

V roce 2000 se Jan Schýbal účastní hned dvou zahraničních workshopů, které opět organizačně zajistil ředitel Galerie 4 v Chebu Zbyněk Illek - Londýn a Sicílie. Na fotografiích z Londýna je zastoupen humanistický dokument spojený s výtvarnou kompozicí, zachycuje poklidný obyčejný život ve svobodné zemi.

2000 Londýn, Bow Art Trust Workshop, Galerie 4 Cheb

2000 Sicílie, Fotosafari, Galerie 4 Cheb

Na fotografiích z Itálie opět musíme obdivovat rychlost a předvídatost zachycené situace na ulicích Palerma, typický zmatek na italských silnicích, kdy přesná pikosekunda expozice Jana Schýbala srovnává do dokonalé souhry všechny zúčastněné. Vzniká příjemné a veselé povídání, jakoby se lidé ve zmatku ulice najednou zastavili a zaposlouchali se do příběhu, který jim vypráví dívka z plakátu. Vnímáme dva či více plánů na jedné fotografii, které k sobě vlastně vůbec nepatří, každá osoba čeká a věří v něco jiného, a utíká tak do svého světa, do svého příběhu. Maximální nasazení, radost z tvůrčí práce a každoroční účast Jana Schýbala na různých workshopech pořádaných jak Galeríí 4, tak Asociací výtvarných umělců v Plzni, či vlastní aktivity dokazují, že Jan Schýbal má sveřepé fotografické zaujetí, a jeho pracovitost lze sledovat právě na nově vznikajících souborech.

2001 Maďarská Puszta, Kecel, Galerie 4 Cheb

Divák má pocit, že fotografie vesnic a prostých obyčejných lidí bez ostychu, se fotí snad samo, ale při větším pozorování detailů jednotlivých fotografií vidíme opět ten načasovaný rozhodující okamžik s dávkou humorného podtextu, který umí Jan Schýbal s dokonalou přesností. Zachycení několika dějů působí na diváka harmonicky a radostně. Dává možnost rozvinout naši představivost a dotvářet si jednotlivé příběhy.

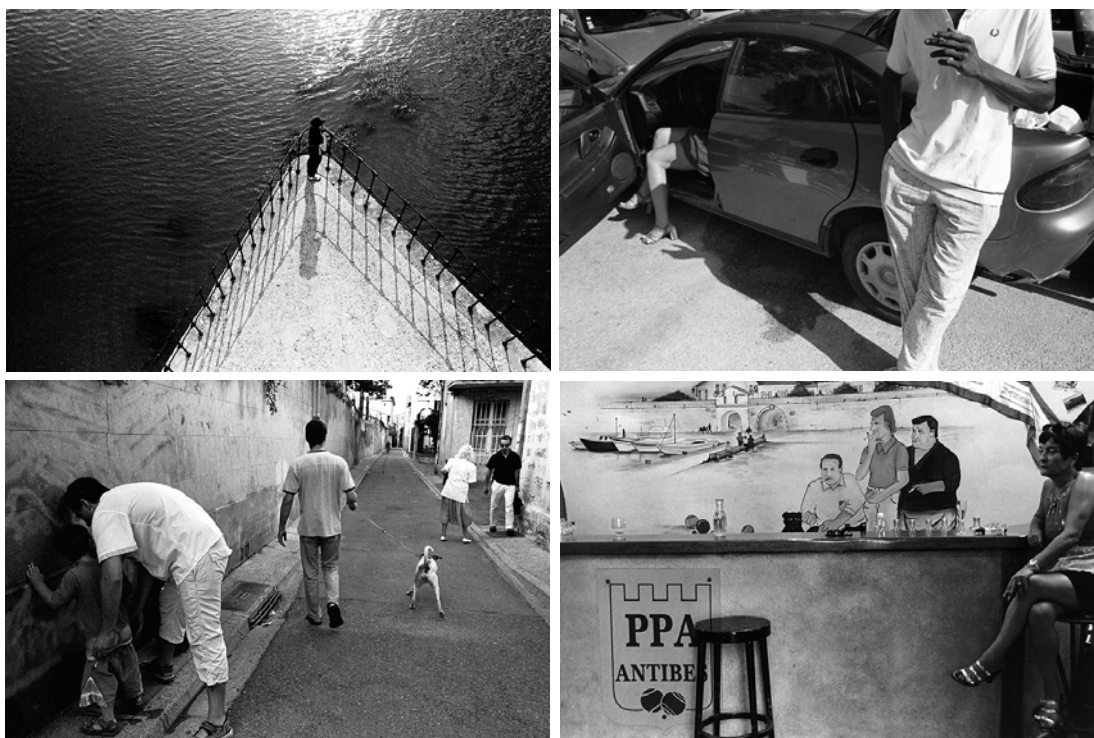
2001 Karlovy Vary, Weiden, Tady a teď, Galerie 4 Cheb

Zmapovat každodenní poetiku obyčejného lidského života s notnou dávkou výtvarného i obsahového vtipu byl cíl na přeshraničním workshopu Karlovy Vary, Weiden. Lektorem byl přední český dokumentarista Jindřich Štreit a fotilo se ve dvou městech, českých Karlových Varech a německém Weidenu. Pořádala Galerie 4 a dílna se nazývala „Tady a teď“

VÝBĚR ZE SOUBORŮ NAFOTOGRAFOVANÝCH V RÁMCI DÍLEN 2002 - 2012

2002 Osobnosti evropské kultury, Provence, Galerie 4 Cheb

Po stopách světových malířů a fotografů, tváří v tvář místům, kde hledali inspiraci a tvořili. Vnímání krajiny francouzského Provence všemi lidskými smysly a umocněno společnou četbou díla Marcela Pagnola „Jak voní tymián“. Jen představa je úžasná, prožitek a atmosféra neuvěřitelná. Merci beaucoup.....

2003 Costa Brava, Španělsko, Krajina a lidé, Galerie 4

2003 Klenová, Galerie U bílého jednorožce

V roce 2003 pořádala Galerie U bílého jednorozce Klatovy Klenová pátý ročník mezinárodní letní akademie, který se příznačně nazýval Mapování prostoru. Po tři týdny sochaři a malíři nejen z České republiky tvořili a instalovali svá díla do prostoru barokní sýpky, kde proběhla na závěr celé akce výstava. Na fotografiích Jana Schýbala objevujeme velice citlivé a pokorné zachycení obyčejného života na vesnici, propojení lidského světa se světem zvířat a okolní přírodou, nedůležitost věcí přebytečných a nepotřebných. Můžeme najít opět „schýbalovský“ humorný kontrast věcí a zvířat, věcí a lidí, objekty vystupující z obrazu, diagonální kompozici, dva plány na jednom snímku. Výtvarná vyváženost dodává našemu oku klid a ticho. Duše je ovšem neklidná, pociťuje soucit, samotu a čekání na vykoupení. Na samém konci tohoto příběhu opravdu jakési vykoupení přichází, starý sedlák na fotografiích dva měsíce po tomto setkání zemřel. Tato smutná skutečnost přichází v tvorbě Jana Schýbala často. Možná jsou to osudová setkání, která mají za úkol zachytit poslední podobu před koncem lidského života. Zaznamenat tuto součást našeho bytí přirozeně a bez emocí. Upozornit na věci podstatné a vnímat pravé lidské hodnoty, dokud jsme ještě tady na zemi.

2005 Jana a Justýna, Plzeň

Tento soubor fotografií vznikl v roce 2005 a jedná se, podobně jako tomu bylo v souboru s farářkou Martou, o vztah matky a dcery. Celý soubor je prostým přirozeným zachycením života dvou žen, dvou koček a jednoho psa v jedné domácnosti a ani na chvíli si nepřipouštíme, že je to pohled prostřednictvím fotografa a že to není náš pohled skrz zavřené okno. Další z nepřekonatelných vlastností Jana Schýbala – být neviditelný pro lidi i pro zvířata. Schopnost splynout s prostředím.

2005 Brač, Chorvatsko „Po sezóně...“, Galerie 4 Cheb

2006 Cheb Krajinná výstava, Galerie 4 Cheb

V roce 2006 uskutečnilo Město Cheb a bavorské město Marktredwitz přeshraniční Krajinou výstavu. Tato výstava, která má již dlouholetý vývoj a tradici v Německu a odkud byla tato myšlenka přenesena, měla být ukázkou a prezentací zahradního umění a krajinotvorby s cílem revitalizovat části příměstské krajiny, která byla ekologicky zatížena, zbudovat nové plochy klidové zóny, které budou po skončení samotné výstavy sloužit k rekreaci obyvatel a návštěvníků města. Součástí Krajinné výstavy byla přehlídka nejrůznějších květinových záhonů, ukázky umění LandArtu, prezentace ekologického zemědělství a bohatý kulturní program. Proběhly zde fotografické workshopy a řada výstav například soch Jaroslava Róny, Josefa Andrelho a Václava Fialy. Přímou na hradbách Chebského hradu byla instalovaná výstava velkoplošných fotografií, kdy byla vybrána spolu s jinými i fotografie Jana Schýbala. Jednalo se fotografii aktu a byla pořízena na břehu Atlatického oceánu v Bretani 1999..

2006 Cheb, „Město, krajina, vesnice“ Galerie 4

Zdroj: www.mestocheb.cz, www.krajinnavystava06.cz

2007 Nižnyj Tagil, Rusko, Galerie 4 Cheb

Ruské město Nižnyj Tagil a Cheb jsou města partnerská a proto se také mohl uskutečnit fotografický workshop, který probíhal opět v režii Galerie 4 v roce 2006 v Chebu a v roce 2007 v Rusku. Nižnyj Tagil, místo na samém konci Evropy, uprostřed tiché tajgy s nadějí na lepší zítřky..... Fotografie dokazují drsný a nelehký život na vesnicích, rozdílnou životní úroveň, chudobu a opuštěnost starých lidí. V každém koutě byl zřetelný dozvuk komunistické éry a na mnoha místech se zastavil čas. Pod kontrolou přísných očí soch Lenina vznikl první digitální barevný soubor Jana Schýbala zachycující absurditu světa na hranici Evropy a Asie. Čas se vrátil zpět a Jan nacházel podobné situace jako v českém pohraničí na dílnách Ašsko 1988, 1998, Luby 1989, Mariánské Lázně 1990. Výstava fotografií z tohoto workshopu proběhla v následujícím roce 2008 a byla pro nižnětagilskou radnici natolik kontroverzní, že ihned po vernisáži byla ukončena a fotografie staženy. Smutný byl i fakt, že všem fotografům byly zabaveny pasy v době pobytu a jeden z tamních profesorů odnesl své sympatie k českým umělcům propuštěním ze svého místa profesora výtvarného umění na Vysoké škole v Tagilu.

„Barva je někdy prvkem rozmělnujícím, odvádějícím pozornost jiným směrem, než je sledováno, mnohdy až příliš naturalizujícím, popisně podbízivým právě v žánru dokumentu. Ne vždy je ale dvoubarevný dokument dostačující, někde je skutečně realita založena na přesném sdělení o barvě.“ Výtvarnice a malířka Dana Raunerová. V cyklu barevných fotografií z Ruska Jana Schýbala nevnímám téměř žádný rozdíl mezi jeho barevnou a černobílou fotografií. Určitý akcent na výraznější barvu v kompozici ano, ovšem tématicky je Schýbal stejný černobílý i barevný. V současné době stojí klasický černobílý dokument tak trochu na okraji uměleckého zájmu, ale mezi veřejností je stále vyžadován a vnímán, jako nutný druh fotografie zobrazující všední život. Je veliké štěstí, že si Jan Schýbal v tomto černobílém světě zachoval svou tvář a styl a že se z něj přece jen stal fotograf dnes, nikoliv fotograf v příštím životě. A „*i když se někteří z nás třeba i umí dívat na svět očima fotografa a vidí věci, které ostatní nevidí, nedokážou je ale zachytit a předat dál, aby se z nich radoval někdo další. A proto mě uklidňuje, že tu mám Jana, že to "uloví".....*“ (Silvie Křížková, přítelkyně)

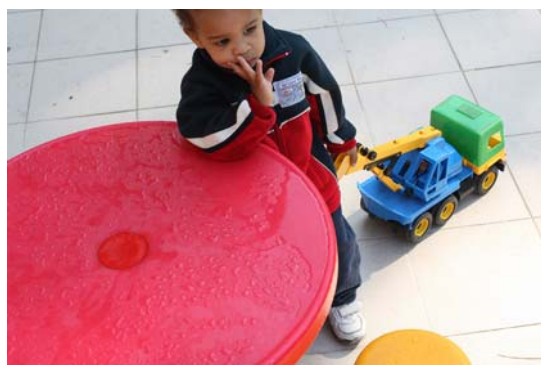

Dílna Ašsko po dvaceti letech proběhla v září 2008 za účasti 25 fotografů, účastníků dílen předešlých. Třetí ašská dílna ukončila svou hloubavou práci a již nyní dokazuje, že vznikl fotomateriál, který teprve postupem času dosáhne svou nadčasovost a který bude důležitým historickým důkazem rodící se nové Evropy. Vznikly naprosto ojedinělé soubory, které navazují na obě předešlé dílny a vytvářejí tak společně propletené příběhy a pohledy na vývoj problematického regionu nejzápadnějšího cípu naší republiky. Většina autorů se po třetí vrací zpět na „místo činu“ a jakoby časoběrně dokumentuje stejná místa s dvacetiletým časovým odstupem. Jan Schýbal se vrací do Dětského domova, černobílý dokument vytřídá barevný soubor, ve kterém podobně jako v předešlých souborech používá nezvyklé kompozice, klade důraz na mnohadějovost na jednom snímku a barva dodává tomuto smutnému místu jistou radost a hravost. Barva a důraz na větší detail, dva až tři plány na jednom snímku, výtvarný dokument, vystupování objektu, záměrné ořezávání v kompozici, to jsou rozdíly, které lze najít a porovnat s tvorbou dokumentaristy Jiřího Štreita, který se na třetí dílně orientuje na život farářů a lidí věřících, lidí hledající odpovědi na své otázky. Fotograf vesnice je opět fotografem vesnic a ukazuje její nevábnou realitu. Použití velkého zrna, kontrastu, absence šedé navozují pocit přímého střetu s realitou. „Vždycky jsem vycházel ze surrealismu a z absurdního přístupu k životu, z postavení dvou nesourodých věcí k sobě. Fascinuje mě, když na půdě živočišnosti, naturalismu a pudovosti se objeví vztah, který je laskavý, plný něhy a krásy.“ (Jindřich Štreit ve filmu Jana Špáty Mezi světlem a tmou, 1991.) Je třeba také vyzdvihnout fotografie Jaroslava Kučery, který na této dílně fotografoval lidi vytěsněné ze společenského života, bezdomovce, hrobníka, homosexuála, travestitu, Romy, tak jak je to u Jaroslava Kučery zvykem - lidí na okraji společnosti. Na jeho fotografiích dochází k setkání s lidmi, setkání se světem a situací, kam autor instinktivně vstupuje, kam proniká a mapuje přirozeně jeho soukromí, získává důvěru fotografovaných a stává se kamarádem. Jsou to snímky syrové, mnohdy za špatných světelných podmínek, což umocňuje syrovost a pravdivost. Na rozdíl od Jana Schýbala Kučera své objekty stylizuje do určitých póz a prostředí, záměrně vyhledává absurdní místa a kouty kam zasazuje své modely. Často je stylizuje do nejrůznějších nepřirozených pozic. Pro vytvoření takových snímků je potřeba prožít s fotografovaným modelem nějaký čas, poznat se, získat důvěru, pobývat v jeho prostředí. Jan Schýbal je fotograf pozorovatel a nenarušuje atmosféru ani prostor, kam vstupuje. Naopak snaží se získat co nejvíce reality daného okamžiku a místa. Tiše vyčkává a snímek umocní humorným podtextem. Fotograf Václav Podestát se tentokrát dílny Ašsko po dvaceti letech nezúčastnil, ale je také zajímavé pozorovat jeho tvorbu a porovnat s tvorbou Jana Schýbala. Oba dva se poznali na začátku 80. let, na počátku své

fotografické kariéry. O Václavu Podestátovi můžeme říci, že je mistr obyčejných okamžiků, ať se jedná o snímky krajiny či dokumentu. Ve svém cyklu „Lidé“ zachycuje zdánlivě banální situace, ovšem při bližším zkoumání zjistíme, že je v nich ukryto spousta symbolů a metafor. Hra světla a stínů je nedílnou součástí jeho tvorby. Podobně jako u Jana Schýbala se jedná o výtvarný dokument, přičemž je důležitý výtvarný obsah zároveň s humanistickým a sociálním obsahem. U obou fotografů hraje významnou roli vteřina záběru a není vůbec důležité, kde a kdy byl snímek pořízen, rozhodující jsou vztahy, sny, touhy, pocity, nálady a příběhy, které si divák může představit a rozvíjet sám ve své mysli. Jan Schýbal při svém fotografování dává důraz na plný formát, tzn. bez nutnosti výřezu. Své dokumentární fotografie nearanžuje, jsou vždy pravdivým obrazem reálné skutečnosti. Přibližně od roku 1987 fotografoval výhradně analogovým přístrojem značky Canon AE1. Nyní používá i digitální techniku, značka Canon zůstal však věrný.

Účastníci dílny Ašsko po dvaceti letech: Holomíček Bohdan, Hořínek Bořivoj, Hrubá Eva, Illek Zbyněk, Klimpl Petr, Kocourek Karel, Kocourek Ondřej, Kocourková Anna, Kožený Stanislav, Kučera Jaroslav, Kurc David, Moravcová Jolana, Moucha Josef, Sgroi Fabio, Schýbal Jan, Stiburek Lubomír, Štreit Jindřich, Vejražka Jan, Voborník Tomáš.

2008 Ašsko po dvaceti letech, Galerie 4 Cheb

DOBOVÉ POZADÍ 80. LET 20. STOLETÍ

80. léta 20. století byla označována jako doba posmutnělá, izolovaná a šedivá, jako druhá dekáda normalizace. Léta tichého, z velké části pasivního čekání na změnu. Docházelo k různým zastrašovacími akcím, nesmyslným zatýkáním, šikanování a vyšetřování lidí, kteří se postavili komunistickému režimu, nesouhlasili s ním, nebo byli na seznamu podepsaných pod Chartou 77. Navzdory všemu dala tato doba vzniknout řadě zajímavých uměleckých projektů. Mezi zásadní a vrcholné akce pořádané v těchto letech normalizace byly výstavy spojené se jménem Anna Fárová, která po podpisu Charty 77 byla odvolána z místa kurátorky fotografické sbírky v Uměleckoprůmyslovém muzeu a v předsálí Činoherního klubu v roce 1978 představila celkem 18 výstav dokumentární fotografie, které kritizovaly komunistický totalitní režim. Účastníky byli jak studenti a absolventi pražské FAMU, jako např. Dušan Šimánek, Pavel Štecha, Iren Stehli, Bořivoj Hořínek, tak fotografové, jejichž jména byla v oblasti české dokumentární fotografie již známá, např. Bohdan Holomíček, Dušan Pálka či Jindřich Štreit. Především Štreitovy snímky z venkovského prostředí Bruntálska působila jako zjevení, které přes drsnost života na venkově ukazovala obrovskou sounáležitost a pokoru k fotografovaným. Sám Štreit byl pod značným tlakem komunistického režimu, zažíval časté vyšetřování a věznění, možná proto také cítíme z jeho fotografií ztrátu a znovunacházení lidských hodnot. Jeho fotografie patřily k vrcholům výstavy nejen v Činoherním klubu, ale především na výstavě v klášteře v Plasích, opět v dramaturgii Anny Fárové, která proběhla v roce 1981 pod názvem 9 + 9 za účasti světových fotografů Henri Cartier-Bressona a Marca Ribouda. V 80. letech proběhla řada zajímavých a významných výstav dokumentárních fotografií kritizující totalitní režim. Především v Moravské galerii 1982, Aktuální fotografie 2 – Okamžik 1987, Město 1987 pod vedením Antonína Dufka, v Brně a v Praze výstava absolventů FAMU, v roce 1989 propojila Anna Fárová dokument a inscenovanou fotografii na výstavě 37 fotografů na Chmelnici. K 150. výročí vynálezu fotografie byly pod vedením Ericha Einhorna a Daniely Mrázkové uspořádány gigantické výstavy v Mánesu a Valdštejnské jízdárně v Praze, Zbyněk Maděryč a Michal Bartoš zorganizovali fotografování České ulice a obchodního domu Prior v Brně. Vznikla známá fotografická galerie Galerie 4 v Chebu, kde pod vedením Zbyňka Illka byly pořádány nejrůznější workshopy se zahraniční účastí, v letech 1988 – 1992 různí autoři dokumentovali 5 měst západního pohraničí. Je třeba připomenout fotografy amatéry, kteří se neživilí fotografií, ale jsou to autoři, kteří zásadním způsobem obohatili českou dokumentární tvorbu. Patřili mezi ně právě Jindřich Štreit, Viktor Kolář, Bohdan Holomíček, Ivo Loos, Gustav Aulehla, Jiří Hanke, Dana Kyndrová. Snímky dnes již světového autora Josefa Koudelky patřily k nejvýraznějším, v roce 1988 vyšla kniha Exily, kde Koudelka konfrontuje snímky z různých zemí, které procestoval, se svým

vlastním osudem emigranta, s pocitem vykořenění a odcizení. Kompozice lidí, zvířat, krajiny, nalezeného zátiší propojuje s vlastním vědomím a jakoby sám sebe zasazuje do děje a místa, například záběrem svých nohou či deky. Tato publikace má zásadní místo v jeho tvorbě a je jedním z nejsilnějších děl světové dokumentární fotografie. Osobní pohled v podobě fotografických deníků najdeme v tvorbě Bohdana Holomíčka, snímky z Anglie Markéty Luskačové, černobílé a barevné fotografie Vladimíra Birguse, v tvorbě Petra Klimpla, či mladého fotografa Václava Podestáta a řadě dalších.

Toto prostředí mělo samozřejmě vliv na Jana Schýbala a formovalo jeho přístup k dokumentu, k možnosti zachycení absurdních momentů života v totalitním režimu. Doba paradoxně nahrávala k vytvoření snímků, které nepostrádaly společný znak – situační humor, tolik příznačný pro jeho dokumentární tvorbu. Humor v podání Jana Schýbala není ovšem zesměšňování fotografované osoby, je to jen souhra náhod a vycitěných okamžiků, na které instinktivně vyčkává. Jeho fotografie obsahují radost i smutek, slučují zdánlivě neslučitelné a dokazují tak, že se umí dívat s humorem na věci vážné. Nikdy se ovšem nesnaží nijak zlehčovat závažnost situace, naopak, fotografie Jana Schýbala dávají naději v jinak bezvýchodných situacích. 80. léta znamenají určitý rozjezd v jeho fotografickém životě. Fotografii vnímá jako důležitou součást svého života. Od otevření nové budovy Domu kultury v Plzni v roce 1986, kde Jan Schýbal pracuje jako výtvarník propagaci, právě v této rozhárané době plné lží a nesmyslných postupů a pravidel se zrodila myšlenka vybudovat výstavní síň v plzeňském divadle Kruh (později divadlo Miroslava Horníčka), označované jako divadlo malých forem. Zde se díky aktivitě Jana Schýbala konala v průběhu 1989 – 1990 let řada výstav tehdejší fotografické a výtvarné scény. Společně s plzeňskou výtvarnicí Danou Raunerovou zahajují každý měsíc výstavu, Jan Schýbal navíc ještě připravuje propagační materiál, plakáty, pozvánky a zajišťuje fotodokumentaci.

GALERIE V PLZEŇSKÉM DIVADLE KRUH

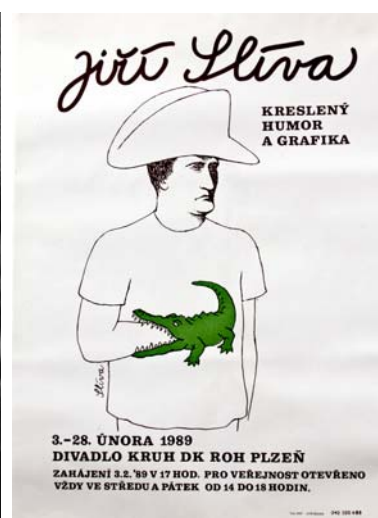
1989, leden Libuše Jakubcová

První výstava proběhla 6. 1. 1989. Vystavující byla plzeňská dokumentaristka Libuše Jakubcová. Název „Lidé a město“ poukazuje na téma jejího výstavního souboru - černobílý dokument především z plzeňských ulic.

1989, únor Jiří Slíva

Další z vystavujících byl Jiří Slíva – český výtvarník a básník, věnující se kreslenému humoru, litografii a knižní ilustraci. Na výstavě se objevily ilustrace postavené na humorném paradoxu a nečekaných kontrastech jinak seriózních a běžných námětů. Výstavu v divadle Kruh uvedl tehdy neméně známý výtvarník pan Jiří Šalamoun 3. února 1989.

Zdroj: www.galery.cz

1989 březen, Pavel Čudák

Krajinářská fotografie plzeňského fotografa Pavla Čudáka, člena ve své době předního českého fotoklubu Luna, byla veřejnosti představena 3. března 1989.

1989 duben, Zbyněk Illek

Duben 1989 patřil fotografickému dokumentu chebského fotografa Zbyňka Illeka, který od roku 1985 provozuje fotografickou Galerii 4 v Chebu jako kurátor a ředitel. Pro Jana Schýbala se stala Galerie 4 jakousi fotografickou rodinou, jehož začátky se datují od roku 1987 na tvůrčím setkání fotoklubů Cheb, Klatovy a Plzeň - sever v Ustalči u Plzně. Svou tvorbu představil černobílým dokumentem z různých měst socialistické Evropy.

Zdroj: www.medialnicentrum.eu, Retrospektiva galerie 4 – kniha vydaná u příležitosti 20. Výročí založení Galerie 4 v Chebu

1989 květen, Dana Raunerová

Kresby Dany Raunerové byly vystaveny v měsíci květnu v roce 1989. Autorka, jejíž doménou je kresby tuší a rákosem, kolorovaný akvarel a především malba akrylem. S drobnými přestávkami učí na školách s výtvarným zaměřením - od r. 1995 na Střední soukromé umělecko – průmyslové škole Na zámečku v Plzni - Račicích , a to malbu, kresbu a navrhování.

1989 červen, Milan Borovička

Borovička Milan - fotograf z Valašského Meziříčí. V roce 1965 stál u zrodu valašskomeziříčské skupiny fotografů Profil, v roce 1976 byl spoluzakladatelem skupiny Setkání, která sdružovala profesionální i amatérské fotografy z Čech a Moravy. Nejprve jej inspirovala krajina a technická civilizace, později měla jeho tvorba tendence k „poezii všedního dne“. Od roku 1963 byla jeho hlavním motivem žena. Fotografie vystavené v divadle Kruh zobrazovaly stylizované figurální kompozice s motivem ženy, zdůrazňovaly kontrast černé a bílé jako kompaktní plochy. Borovička měl nezaměnitelné kompoziční vidění a výhradně využíval denní světlo. Vernisáž v divadle Kruh se uskutečnila 1. června 1989.

Zdroj: www.raunerova.cz

Barteček Ivo, Jaroslav Kolář - Milan Borovička. Vlastivědná revue. 2002/1

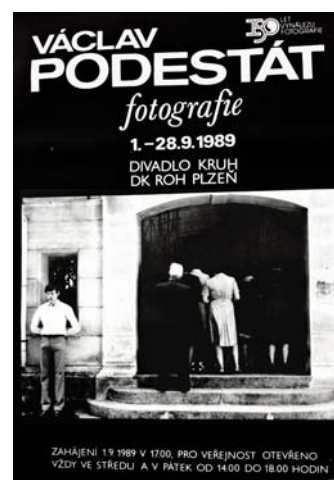
Kdo je kdo na východní Moravě - Valašské Meziříčí 2009.

1989 září, Václav Podestát

Září 1989 patřily výstavní prostory divadla Kruh tehdy mladému fotografovi z Kralovic u Plzně Václavu Podestátovi. Fotograf, pedagog, kurátor výstav, výtvarný publicista v současné době pedagog Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě, dokumentátor a kurátor výstav Muzea a galerie v Mariánské Týnici.

Fotografuje od roku 1978. Od poloviny osmdesátých let se věnuje zejména dokumentární fotografii (sociologicky zaměřené soubory o životě na vesnici, cyklus Lidé z Porty, cyklus o náboženských slavnostech, soubor o životě mentálně postižených dětí Život beze snů, 1986 - 1987). Výstavní soubor v divadle Kruh byl z cyklu „Lidé“, což je dosud trvající neuzavřený cyklus subjektivně laděných dokumentárních černobílých i barevných snímků, které autor pořizuje na svých cestách od roku 1989. Fotografie jsou často výrazně dekompoziční, nepodstatné, záměrně oříznuté, celému obrazu významně dominuje světlo a stín.

Zdroj www.artlist.cz, www.itf.cz

1989 říjen, Jan Samec

Jméno Jan Samec je dnes spojováno s postem ředitele Galerie umění v Karlových Varech. V roce 1989 v říjnu vystavil své kresby a abstraktní obrazy, které zachycují určité místo prchavého okamžiku spíše z hlediska času, než z hlediska prostoru, krajinu, která mění svou podobu.

1989 listopad, Výběr ze současné maďarské fotografie

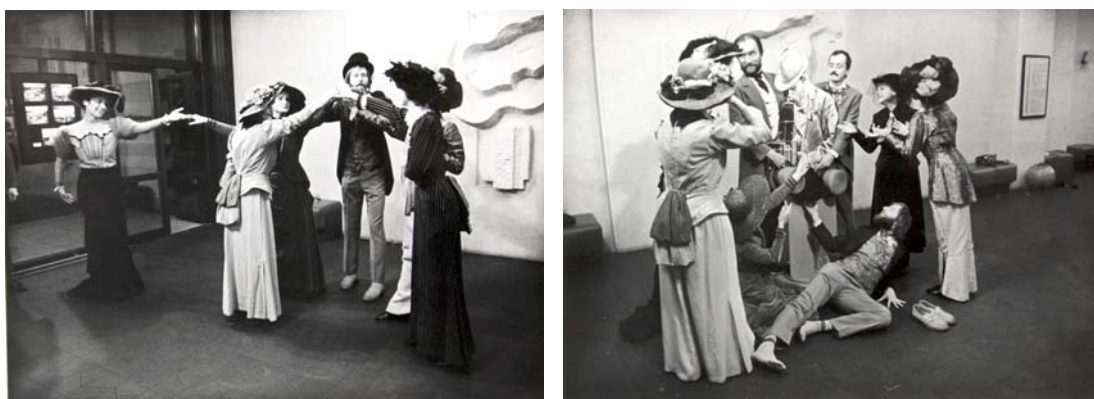
Výstava nazvaná Výběr ze současné maďarské fotografie, která proběhla v listopadu 1989, byla významná nejen svým datem, ale zároveň to byla první zahraniční výstava v divadle Kruh. Výstavní soubor byl převzat z Maďarského kulturního střediska v Praze.

Zdroje: www.artarchiv.cz

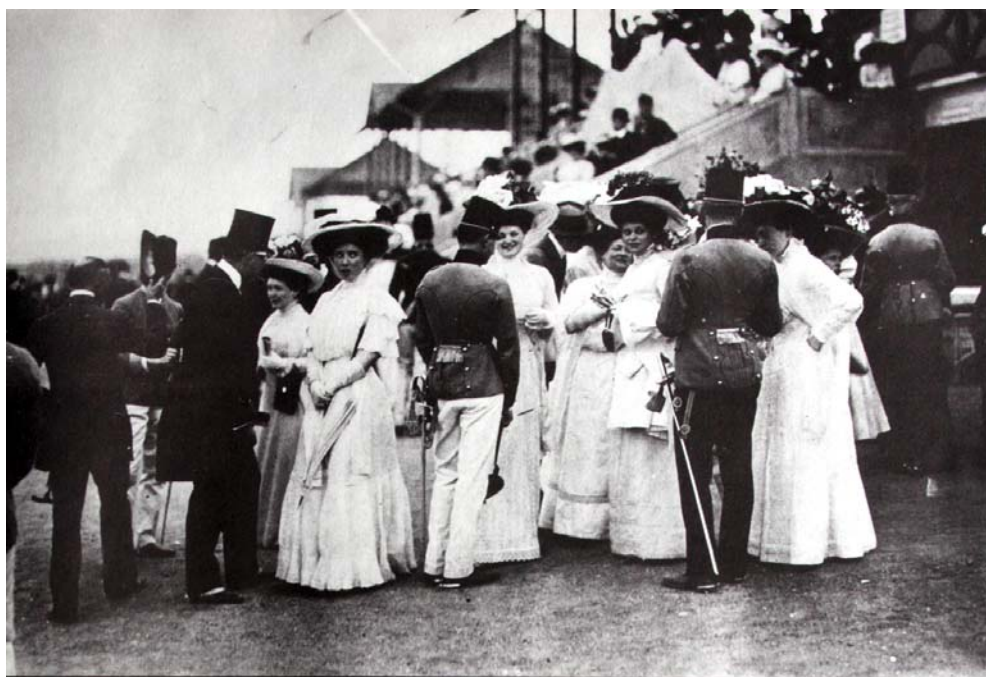
1989 prosinec, Rudolf Bruner – Dvořák

První porevoluční výstava byla věnována českému fotografovi Rudolfu Bruner – Dvořákov. Jednoho z významných českých fotografů z počátku století (1864 – 1921), který je považován za průkopníka reportážní fotografie, vyznačující se tematickou pestrostí a technickou dokonalostí. Zajímavá je určitě skutečnost, že to byla vůbec první výstava v České republice věnovaná tomuto významnému autorovi. Sbírky tohoto autora byly zapůjčeny z archivu Uměleckoprůmyslového muzea. Vernisáží se nesl duch počátku 20. století, nejen díky fotografiím R. Brunera – Dvořáka, ale také díky kostýmům, které si oblékli pořadatelé.

U Brunera - Dvořáka byla ceněna především jeho pohotovost a zkušenost. Ve své době patřil ke zkušeným fotografům – cestovatelům po Čechách, pravidelně přispíval do českého obrazového časopisu před první světovou válkou – Českého světa. Jeho tematický rejstřík byl nesmírně široký, ale společným jmenovatelem zůstával zájem o nearanžované zachycování života v různých prostředích. Dokázal velmi plasticky vylíčit na jedné straně prostředí Ferdinanda d'Este a honů panstva, na druhé straně sociální aspekty práce v továrnách, nevšímal si jen událostí, ale také jejich zákulisí. Vzhledem k velikosti fotografického přístroje, s nímž pracoval, je kvalita a pohotovost momentek omračující. Fotografie Brunera - Dvořáka, českého fotografa evropské úrovně rozhledem i kvalitou, jsou vynikajícím dokumentem doby prvních automobilů, tramvají, letadel, kinematografu a dalších technických vynálezů. Vystavené snímky byly kopie z originálních negativů i několika autorských zvětšenin v původní adjustaci. Výstavu pomohl připravit Pavel Scheufler z Národního technického muzea v Praze.

Zdroj: Birgus Vladimír, Mičoch Jan – Česká fotografie 20. století, 2005, 2010, www.wikepide.cz

RUDOLF BRUNER-DVOŘÁK

MOMENTNÍ FOTOGRAF

1. – 29. 12. 89

DIVADLO KRCH
DK ROH PLZEŇ

ZAHÁJENÍ 1. 12. V 17 HOD.

PRO VEŘEJNOST OTEVŘENO
VŽDY VE STŘEDU A PÁTEK
OD 14 DO 18 HODIN

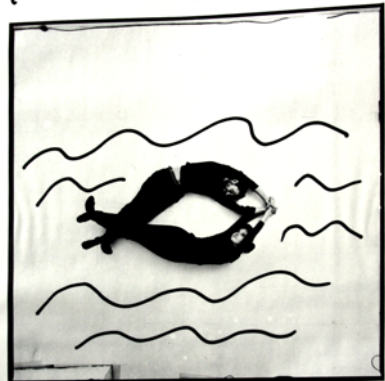
390501489

1990 leden, Miro Švolík

„Člověk si minulost pamätá tak, ako sa momentálne cíti“

Toto motto bylo uvedeno na letáku další výstavy v Kruhu a autorem, nejen motto, ale také vystavovaných fotografií v lednu 1990 byl slovenský fotograf Miro Švolík, který patří do tzv. Slovenské nové vlny. Spolu s Vasilem Stankem, Tono Stanem, Kamilem Vargou, Rudo Prekopem a Peterem Župníkem studovali v letech 1981 – 1987 na pražské FAMU a v první polovině 80. let bourali zaběhnutá klišé inscenované fotografie. Jeho snímky jsou především fotografie kombinované s množstvím výtvarných prvků a fotografických montáží.

MIRO ŠVOLÍK

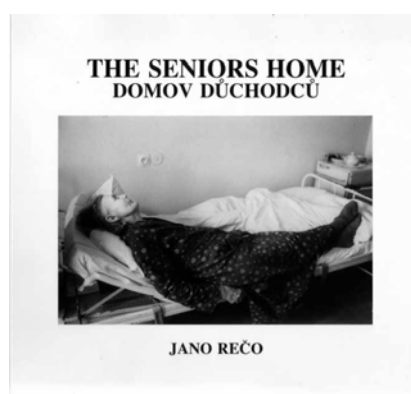
5.-31. LEDNA '90 ZAHÁJENÍ 5. 1. '90 V 17 HODIN
PRO VEŘEJNOST OTEVŘENO VŽDY
VE STŘEDU A PÁTEK OD 14 DO 18 HODIN
DIVADLO KRUH VSTUP ZDARMA

Zdroj: www.mirosvolik.cz

1990 únor, Jano Rečo

Jano Rečo je český dokumentární fotograf. Začal fotografovat v roce 1963. V sedmdesátých letech vystudoval FAMU v Praze. Během osmdesátých let vznikl soubor Z ústavu pro postižené děti a cyklus fotografií Domov důchodců jako zakázka pro ministerstvo práce a sociálních věcí. Právě fotografie z těchto dvou cyklů byly vystaveny v divadle Kruh. Autor popisuje tuto práci takto: „Během práce na tématu se přede mnou postupně otevíral pozoruhodný svět. Svět lidské bolesti a utrpení, ale i odhodlaní nevzdat se, překonat nepřízeň osudu a žít. Svět těch, kteří potřebují péči společnosti, ale i těch, kteří jim ji – a to často obětavě – poskytují. A právě tady, v podmínkách, kde všechny hodnoty života procházejí tvrdou zkouškou ryzosti, vystupovala přede mnou zřetelně na povrch cena takových pojmů, jako je lidská vzájemnost, ohleduplnost, morální odpovědnost, úcta člověka k člověku. Právě tady jsem mohl na vlastní oči poznávat, co je to opravdové lidství. Co je člověk, v čem je smysl jeho bytí...“. Úzký osobní kontakt umožnil autorovi poznat mnoho osudů, lidskou osamělost a bezmoc, čekání na smrt jako na vysvobození z beznaděje. Kniha Domov důchodců vyšla v roce 1996.

Dům kultury RDH Pízeň a OKS Pízeň-sever
Vás srdečně zvou na výstavu

Ján
REČO
fotografie

2.- 28. února '90
divadlo Kruh

Zahájení 2. února 1990 v 17 hodin
Pro veřejnost otevřeno vždy ve středu a pátek od 14 do 18 hodin.

Zdroj: www.janoreco.cz

1990 březen, Roman Brichcín, Pavel Hauer

V březnu 1990 se v divadle Kruh uskutečnila výstava dvou českých grafiků, malířů a absolventů oboru výtvarné výchovy Pedagogické fakulty v Plzni, Romana Brichcína a Pavla Hauera.

Pavel Hauer - původně se zabýval především malbou a grafikou, v současné době se zajímá spíše o fotografii, staré fotografické techniky jako je cyanotyp, gumotisk a poněkud modifikovaný olejotisk. Teoretik Jan Kasl se vyjádřil k jeho fotografiím takto: „*Při pohledu na Hauerovy ženské akty málokoho napadají věty typu - ...krása ženského těla umělce inspiruje od pradávných dob. ... Jeho obrazy jsou někde úplně jinde. Je to svébytný názor na svět, možná, že je to filozofie vyjádřená obrazem nahé ženy. Hauer nemá potřebu řešit jakékoliv problémy přímo, ale prostě maluje a na obrazech je prakticky všechno, co tam má být. Touha po pochopení toho, o co na našem světě jde, i vyjádření toho, co už pochopeno bylo.*“ Jan Kasl, listopad 1989

Roman Brichcín kresbu a malbu studoval u Jiřího Zemana a ak. mal. Dany Puchnarové. „*Dílo Romana Brichcína má výrazné rysy univerzalizmu barokní epochy. Univerzalizmus jeho tvorby, stejně jako univerzalizmus barokní se neomezuje ani v kontextu časovém: zajímá jej vše – od antiky až po aktuální problémy současného člověka. Je poučen výtvarným myšlením předchozích generací, ale i některých současníků a citlivě vnímá jejich podněty. Významným aspektem jeho tvorby je rovněž jeho vztah k literatuře a hudbě, která se bezprostředně promítá do tématického zaměření některých jeho obrazových kompozic.*“ Ivo Binder

Roman
BRICHCÍN

X

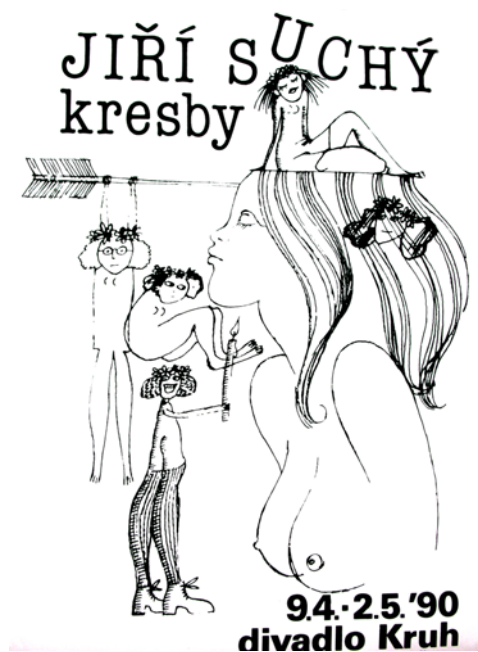
HAUER
Pavel

Zdroj: www.ceskafotografie.cz, Kasl Milan – úvodní slovo k výstavě, www.brighcin.cz, Archiv Galerie La Femme

1990 duben, Jiří Suchý

Jiří Suchý je všestranně nadaný umělec, který pokud nepíše texty, knihu či scénář, nerežuruje, nehraje, nezpívá, nenatáčí, nenahrává, stíhá ho také potřeba kreslit a malovat. Kresby vystavené v Kruhu byly především díla jeho fantazie a snů. Náměty jsou většinou z oblasti divadelní a hudební a mají hluboký myšlenkový obsah. Nejčastějším motivem jeho kreseb je lidská postava, zvláště žena, její činnost, psychika, emoce, reakce, vztah muže a ženy, ale i vztah mezi více postavami. Kresby byly malovány především perem a tuší. Stejně jako na jevišti je i v jeho výtvarném vidění patrný vliv němé grotesky, kdy zachycuje postavy v okamžiku vrcholení gagu, jako fotograf, který ve správném okamžiku stiskne spoušť fotoaparátu.

Zdroj: Fremunt Stanislav - Úvodní slovo k výstavě

1990 květen, Jan Pohribný

Další výstava v plzeňském divadle Kruh proběhla v květnu v roce 1990, pod názvem Nová doba kamenná, fotografa krajináře Jana Pohribného, který vystudoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze (obor užitá fotografie), dále pražskou FAMU- katedra umělecké fotografie. Od roku 1986 pracuje jako samostatný fotograf-výtvarník. Od roku 1998 je externím pedagogem na Institutu tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě. Od roku 2011 externím pedagogem na VOŠ Michael. Jeho vystavené krajiny byly výtvarně dokonalé, světelné efekty umocňovaly tajemno a nabízely rozvinout fantazii a život v jinak mrtvých kamenech. Svou výstavu v divadle Kruh v roce 1990 popsal následovně:

*„Zaadjustoval jsem své vědomí
Na rozhraní sedmi, nebo osmi?
Osmi barev
Chvilí jsem vyčkával, jak předsunutá hlídka,
jak ztracená stopa,
abych splynul s prostorem
Pár hvězdiček jiskřilo mezi námi
a někteří se dokonce zmocnili kolemjdoucích planet.
Perkele santana! Vykřiknul jeden finský turista
a objevoval kulturu mravů v kamenech,
které jsem mu nastražil.
A tak lehce, jakoby odnikud,
vtrhávám do přibytků Vašich očí
a možná i hloub
vlastně zcela drze
Vám vnucuju svoje vize.
Nenechte se přelstít!
Krásné počasí je hrob umění, řekl trefně jeden, co ví”*

Jan Pohribný

16,30 hodin, 4. Květen 1990, Plzeň, divadlo Kruh

DIVADLO KRUH DK PLZEŇ

4. – 31. KVETNA 1990

FOTOGRAFIE

JAN POHRIBNÝ

NOVÁ DOBA KAMENNÁ

Zdroj: www.pohribny.cz, www.itf.cz, Archiv Města Plzeň

1990 červen, Jindřich Štreit

Poslední výstava, kterou zorganizoval Jan Schýbal v divadle Kruh, byla věnována přednímu dokumentaristovi Jindřichu Štreitovi a proběhla v červnu 1990. Zajímavá je ovšem historie a příprava této výstavy, které započaly již na první Mezinárodní dokumentární dílně Ašsko 1988. Tehdy Jan Schýbal oslovil Jindřicha Štreita s přáním uskutečnit jeho výstavu v divadle Kruh. Příprava takovýchto akcí nebyla v době komunistického režimu tak snadná jako dnes. Vše podléhalo schvalovacímu řízení. Zasedaly zvláštní komise, které hodnotily ideovou náplň a prověřovaly vystavující. V té době byl Jindřich stále na indexu, nesměl vystavovat, nesmělo se o něm psát. Bylo jasné, že tato výstava snímků z venkovského prostředí Bruntálska s sebou ponese řadu problémů. Nakonec se akce domluvila a začalo se s přípravami, podařilo se návrh prosadit do plánu a zvláštní komise souhlasila. Nikdo ovšem nemohl předpokládat, že přijde listopad 1989 a výstava bude první výstavou Jindřicha Štreita ve svobodném Československu. Výstavu zahajovala farářka Československé církve husitské Marta Silná, se kterou Jan Schýbal nafotil dokumentární soubor v průběhu roku 1998

Výstavní prostor v divadle Kruh fungoval ještě krátký čas po odchodu Jana Schýbala z Domu kultury v Plzni. Později byly zrušeny a pronajaty k obchodním účelům. Celá budova Kulturního domu měla od počátku své existence své obdivovatele i kritiky. Ulici Leninova nahradila ulice Americká, kulturní program nahradili vietnamské krámký a jiné obchodní aktivity. V roce 2011 byla Městem Plzeň a stavebním úřadem navržena její demolice a vyhlášena soutěž na nové obchodní centrum, které se mělo vybudovat do konce roku 2013. Nepomohly ani protesty občanů za zachování této kulturní památky, ani založení Občanského sdružení *Kultura(k) vítězí, o.s.* V prosinci 2011 započala její demolice a dnes je nové obchodní centrum v hrubé stavbě.

Zdroj: www.jindrichstreit.cz, www.mestoplzen.cz

SCHÝBAL FOTOGRAF AKTU

Je zřejmé, že chebská Galerie 4 stojí v pozadí většiny zajímavých projektů, kterých se Jan Schýbal účastní, a jinak tomu nebude ani v případě fotografií aktu. Vznikají v rámci Mezinárodní dílny portrétu a aktu – KontAKTfoto a Jan Schýbal se těchto dílen účastní od roku 1998.

V tomto roce byl lektorem workshopu Pavel Mára a Jan Schýbal byl osloven coby dokumentarista. Zpočátku se pohyboval na tomto poli jako slon v porcelánu, ale časem si našel svůj post i na tomto místě. Každý rok se účastní KontAKTfota a s notnou dávkou humoru a absurdity vyhledává situace vznikající mimo hlavní focení. Vyhledává humorné situace, které parafrázuje. Sledujeme jeho mistrnou schopnost rychlého vyhodnocení situace a stiskem spouště. Přestože má někdy potřebu si scénu zinscenovat, či dokonce předlohu skicovat, ve skutečnosti podvědomě čeká na přirozený a nečekaný záběr. Každý rok vydává kalendář AKTuálně, který obsahuje většinou nově nafocené fotografie právě z těchto workshopů, a který se stal dekorací stěn většiny jeho přátel.

KontAKTfoto je určeno posluchačům uměleckých škol, profesionálním fotografům a vyspělým amatérům, kteří mají možnost pracovat pod vedením předních českých fotografů zabývajících se figurální tvorbou. Dílny se účastní průměrně dvacet fotografů, pět modelů, laboranti a technický personál. Lektory dílny byli např. Tono Stano, Gábina Fárová, Rudo Prekop, Vasil Stanko, Robo Kočan, Kamil Varga, Miro Švolík, Vladimír Židlický, Sára Saudková, Martin Schreiber, Robert Vano, Tereza z Davle další. Zpočátku se používal černobílý materiál, který přes noc zpracovávali laboranti do podoby náhledů a proto mohli účastníci konzultovat za několik hodin své výsledky s lektorem. Lektoři jsou také kurátory výstavy, která probíhá vždy v následujícím roce v České republice a v zahraničí. S nástupem digitálních technologií se podíl klasické fotografie začal snižovat a výsledky posledních čtyř ročníků jsou už téměř celé fotografovány a zpracovány digitální technikou. Možnost okamžité konzultace vede ke zkvalitňování tvorby jednotlivých autorů, ale také klade vyšší nároky na lektorskou práci z důvodů většího počtu snímků. Stoupla i náročnost na technické vybavení konzultačního střediska, databanky, notebooky, tiskárny. Fotografování probíhá jak v improvizovaných ateliérech vybavených zábleskovými a halogenovými světly, tak i v dalších prostorech, jako jsou půdy, sklepy, zahrada. Modely jsou vybírány z fotografických agentur a každoročně dostávají příležitost také modely vzešlé z konkursu.

1998 – 2012 Výběr z fotografií Kontaktfoto, Galerie 4 Cheb

V poslední době Jan Schýbal využívá fotografie z těchto dílen portrétu a aktu a paradoxně někdy spojuje dokumentární fotografii s fotografií aktu. Vznikají tak velice zajímavé a absurdní diptychy, dva světy na první pohled spolu nesouvisející, při bližším pozorování však poukazují na nesmyslné lidské potřeby a hledají zamyšlení nad pravými lidskými hodnotami.

2008 - 2012 Diptychy, výběr

KontAKTfota v roce 2011 a 2012 se zúčastnili i studenti maturitního ročníku Jana Schýbala a vznikly tak velmi zajímavé moderně inscenované fotografie. Studentky si tak mohly na vlastní kůži zkusit práci na workshopech, kde se po celých 5 dní fotograf soustředí jen na focení, má k dispozici veškerou techniku a lektora, který s nimi jejich výsledky konzultuje. Je to obrovská příležitost, jak se během krátké doby posunout kupředu. Výsledky tohoto ročníku dokazují, že studenti mají velikou šanci se v tomto světě neztratit a mají co říci. Jan Schýbal nám naopak dokázal, že se mu úspěšně daří propojit dokument s výtvarnou symbolikou, které spolu vytváří komplexní atmosféru. V jeho fotografiích aktu musíme uznat, že není jen „tematický specialista“ na dokumentární fotografii, ale že jeho výtvarné cítění má také velký potenciál ve fotografii výtvarné a inscenované.

Schýbal Jan: Kontaktfoto 2011, 2010

SCHÝBAL PEDAGOG

V roce 2004 byl Jan Schýbal osloven ředitelkou Soukromé střední uměleckoprůmyslové školy Na Zámečku v Račicích u Plzně, zda by byl ochoten své zkušenosti předávat jako pedagog. Pokud byly v jeho rozhodování zpočátku rozpaky a obavy, naprosto se vytratily po vstupu do areálu školy. Uzavřený svět v pronajatých prostorách zámku rodiny Lobkowitzů z roku 1906 si žil klidným životem, naplňoval uměleckým duchem každého, kdo do něho vstoupil. V areálu stojí hlavní budova zámku ve stylu malého Konopiště, dále budova purkrabství, přístřešky pro kamenosochaře a kovárna. V prostorách bývalého zámku jsou převážně teoretické učebny, sochařské ateliéry a dílny, knihovna a kancelář vedení školy. V purkrabství je počítačová učebna a podkrovní ateliér. Zámeček byl první střední uměleckou školou v Plzni založenou roku 1995.

Jan Schýbal byl okouzlen rodinnou atmosférou, prostory zámku i zahradou. Malý počet studentů v jednom ročníku (max 8) napovídal, že zde nejde o snahu kvantitativního přísunu finančních prostředků, nýbrž spíše o výběr kvality a individuální přístup k jednotlivci. Na rozdíl od jiných škol, které nově implantovaly umělecký obor do původní, odlišně zaměřené vzdělávací nabídky, je v odborné části profesorského sboru 100% zastoupení profesionálními umělci. Vše najednou lákalo a bylo pro Jana Schýbala novou výzvou. Zpočátku vyučoval v oborech užitá malba a kamenosochařství, později se přidal obor grafický design, a když se v roce 2008 otvíral nový obor – Užitá fotografie a média, stál u zrodu a stal se uměleckým vedoucím tohoto oboru. Jan Schýbal jako pedagog se snaží své studenty v průběhu studia vést k samostatnosti, odpovědnosti, profesionalitě a tvůrčímu přístupu k životu i k práci. Snaží se o maximální využití jejich možností a pochopení jejich tvůrčích pochodů. V rámci celostátního průzkumu byla škola vyhodnocena jako nejúspěšnější v počtu studentů přijatých na vysoké umělecké školy. Pohybovala jsem se celé jedno dopoledne v blízkosti studentů Jana Schýbala a monitorovala jeho přístup k nim a jejich reakce na jeho trefné připomínky při konzultacích klauzurních prací. Mnozí z nich mi sdělili své názory a mohu potvrdit, že byly velice pozitivní až opěvné.

Studenti Střední soukromé umělecko - průmyslové školy svému učiteli Janu Schýbalovi:

- Čtyři nejkrásnější roky mého života jsem strávila zde, ovlivnil mne ve fotografii i v přístupu k životu, dělá mi radost, dělat mu radost.....
- ...mám ráda jeho přístup k nám, i když je někdy drsný, při konzultacích se snaží s námi diskutovat a pochopit náš úhel pohledu, obdivuji jeho trpělivost a odhodlání nás neustále motivovat a přimět k lepším výkonům....
- ...náš pan učitel nosí u sebe bretaňský provázek....
- ...chtěl bych ve svém oboru hodně dokázat, aby mohl být na mě pyšný, zatím jsem mu toho tedy moc nedokázal....
- ...náš pan učitel - dokument, diptychy, triptychy....
- „inu dobrá....“
- ...v prváku jsem byla nešťastná, jeho humor, kritika, chování... dnes je mi vzorem a myslím, že je nešťastný zase on z nás....
- ...náš pan učitel dokáže někdy i pochválit.....
- ...tatka, který dělá Zámeček Zámečkem.
- ...každá z nás pro něho mockrát plakala.....
- Ranní káva musí být, ale potom už je v pohodě.
- ...helejte, nesvítil se někde zbytečně?

Kromě pedagogického vedení studentů má Jan Schýbal na starosti fotodokumentaci školy a podílí se na tvorbě a tisku propagačních materiálů školy. Zároveň připravuje prezentace svých studentů, zajišťuje výstavy a prezentaci na festivalech. Studenti se pravidelně účastní například festivalu Chebské dvorky.

Zdroj: www.zamecek.cz

SCHÝBAL VE SDRUŽENÍCH

Jan Schýbal je členem Občanského sdružení při Galerii 4, od roku 2000, aktivně se účastní všech akcí pořádaných tímto sdružením a Galerií 4 v Chebu. Pomáhá při realizaci společných výstav a pravidelně vystavuje se svými studenty na festivalu Chebské dvorky. Jako člen Unie výtvarných umělců v Plzni se podílí svou tvorbou na pořádaných výstavách. Ve volném sdružení Pivorádi, kdy společným jmenovatelem je pivo a příslušnost k pivní metropoli Plzni, se věnuje především přípravě ke každoroční společné výstavě, jak fotografiemi, tak propagačním materiálem.

Pivorádi

přípravný výbor společnosti Pivorádi
Vás srdečně zve na vernisáž výstavy své pivní tvorby

6. března 2009
od 18.00 hodin
Americké
centrum
[Plzeň, Dominikánská ul.]
www.pivoradi-wz.cz

program:
úvodní hymnus
pivní slovo Pivoč. J. Potužákové
poetická čítanka Romana Křížete
Pivní Pěna Irena [za svou zemi stát]
zahájení dopovídaní
pivní hovory za doprovodu
Jazz Tria M. Swanthera

Pivorádi 10let

19. května 2012 zahrada hospody Pod Kopcem v Bežkove

takhle my tady žijeme

SCHÝBAL A BOŽKOV

Důležitým mezníkem v osobním životě Jana Schýbala byla koupě domu v památkové rezervaci v Plzni Božkově v roce 2002. Při rozhodování, zda koupit tento dům nebo byt v Plzni, jakoby zafungoval šestý smysl a zjevení genia loci starého domu z přelomu 19. století. Jan Schýbal cítil skryté možnosti, které toto zatím neutěšené místo nabízí. Že to byla dobrá volba se ukazuje záhy, neboť Jan zjišťuje, že je kutil, zahradník, designér, zedník, instalatér, kameník..... Nechává se unášet fantazií při rekonstrukci a radostí z vyklíčené bylinky. Odpočívá, nabírá inspiraci, tvoří nejrůznější zákoutí a je za to rád pochválen. Navazuje kontakty se sousedy, sbližuje se s místními v hospodě Pod kopcem, proniká do tajů vesnického komunitního života. Aktivně se zapojuje do dění, do týmu zdejších nohejbalistů, do organizování Starobožkovského bálu, či Silvestrovského výstupu na kopec Chlumeck. Zjišťuje, že je to místo, kde se cítí doma, kde je mu dobře.

Prostor své velké zahrady vidí jako místo setkávání s přáteli. Pořádá (v roce 2012 čtvrtý ročník) každé léto v červenci výstavu svých fotografií na dvorku nazvanou „Před vlastním prahem“. Lidé přicházejí, prohlédnou si nové fotografie vystavené na zdi dvorku, posedí, popijí, popovídají si, zastaví se v téhle uspěchané době. Setkávají se zde božkovští, galeristé, studenti, pedagogové, fotografové, výtvarníci, galeristi, kurátoři, přátelé, sousedé, tibetští mniši, psi a kočky a zjevně se tady všichni cítí spokojeně.

2012 Na božkovském dvorku

Foto: Šmídová Alice, Schýbal Jan

PŘÁTELE O JANOVÍ

Zbyněk Illek, ředitel Galerie 4, Cheb

Vzpomínáš na první setkání s Janem Schýbalem? Kdy a kde to bylo?

Úplně přesně si to nepamatuji, ale bylo to počátkem 80. let (83 – 85 ?), kdy jsem spolupracoval s fotografickou skupinou LUNA Plzeň. Její členové mě upozornili na Honzu, který byl členem jiného fotoklubu, hlavně na jeho fotky z Porty. Už tenkrát se v nich objevoval situační humor, tak příznačný pro jeho dokumentární tvorbu. Naše kontakty se rozšířily v průběhu studia na Institutu výtvarné fotografie v Opavě. Měl jsem v galerii KRUH (kterou Honza vedl v Plzni) svou první velkou samostatnou výstavu. V roce 1988 se zúčastnil prvního ročníku dokumentární dílny Ašsko. Tady se Honza věnoval fotografování v dětském domově pro děti do 3 let. Jeho soubor byl fotografován skrze různé mříže (u postýlek, ohrádek, teras, balkonů...) a vytvářel tak, možná nevědomky, soubor, který charakterizoval tehdejší dobu, kdy bylo co jíst, do čeho se obléknout, stát se o nás staral, ale chyběla svoboda, možnost volného pohybu..... To samozřejmě neuniklo pozornosti Státní bezpečnosti, která později výstavu i katalog zakázala.

Co tě zaujalo na jeho fotografiích a jak si vnímal jeho dokumentární tvorbu tehdy?

Na dílně v Aši v roce 1988 byly hvězdy - Štreit, Holomíček, Štecha, Hucek, ... a jsem měl možnost vidět je při práci. Zároveň při tom také pozorovat „nové tváře“ jako Ondřeje Kocourka, Václava Podestáta, Jana Schýbala... U Honzy mě zaujal jeho „ostych krást tváře“, teprve se učil splynutí s prostředím a lidmi, ale už tehdy bylo patrné, že je mu bytostně nepříjemné vtrhnout do soukromí, do emocí jiného člověka. V pozdější době se naučil mimoslovní komunikaci, která mu umožňovala dostat se do centra dění, ale při tom nepopuzovat ostatní svým focením. Při práci potřebuje maximální možnou míru koncentrace na osoby a probíhající děj, protože nikoho nearanžuje, ale při plné koncentraci dokáže předvídat sled událostí a neviditelně se posouvá na místo, odkud bude fotit. Proto většina jeho kvalitních fotek vzniká i v rámci dílen, když ho neruší jiný fotograf.

Jako galerista a kurátor můžeš popsat jeho tvorbu?

Honza miluje dokument, zejména humanistický. Obdivuje se téměř všem dokumentaristům u nás i v zahraničí. Jeho výtvarné a fotografické vzdělání mu umožňuje velice rychle, možná i podvědomě, komponovat obrazy, což mu dává možnost se plně věnovat probíhajícímu ději. Zvláště výrazně se to projevovalo v dobách, kdy pracoval pouze černobíle. S nástupem digitální techniky se začal vyjadřovat také barevně, ale jeho hlavní doménou je černobílý obraz ať už z analogu nebo digitálu. Obsahově navazuje na tradici humanistické fotografie. Jeho konzervativní přístup je ozvláštněn jemným druhoplánovým humorem. Nikdy nedělal humoristickou fotografii nebo nevyhledával „figurky“ vzbuzující úsměv. Každá jeho fotografie je příběh v jeho vyznávaném rozhodujícím okamžiku. K „příběhům“ se dostává pomocí osobnostních vlastností: přátelství, vlídnost, vstřícnost, ale i určitá „zádumčivost“. Dokáže se rychle orientovat v prostředí i lidech, a to mu umožňuje dobře splynout s prostředím, pokud se mu to nepodaří, tak nefotí. Pro něj je důležité zachytit „skutečný život“. Za uplynulé čtvrtstoletí se mu podařilo nashromáždit dlouhou řadu fotografií a s odstupem času se vrací do archivu negativů, ze kterého vybírá nově viděné práce staré mnoho let. Do archivu se vrací s novými zkušenostmi a také se zjištěním určitého deja vu (to už jsem přeci někdy fotil, někdy viděl). Několik posledních let tak začaly vznikat diptychy korespondující spolu s výtvarnými (formálními) nebo obsahovými podobnostmi. Do nich autor zařazuje nejen dokumentární práce, ale i vynikající zachycení krajiny. Diptychy dávají jeho pracím zcela nový rozměr a autorovi i divákovi umožňují skládat jednotlivé diptychy do nových souvislostí jako v dominu.

Jak vidíš Schýbala jako fotografa aktu?

No comment !

Obecně jaký je tvůj názor na klasickou černobílou dokumentární fotografii v dnešní době, kdy převažuje subjektivní dokument, inscenovaná či konceptuální fotografie?

Jako galeristu mě zajímají všechny oblasti fotografie, potažmo vizuálního umění.

Stejně jako neplatí více než století starý výkřik „malířství je mrtvé“, nebude platit, že černobílá dokumentární fotografie zemře dnes nebo zítra.

Faktem je, že nové technologie přinášející do oblasti fotografie rychlost a snadnost jejího vzniku, možnost korektur všeho druhu, přinášejí i určitou povrchnost a plytkost vyjádření. Ale stejně jako v klasické dokumentární fotografii byly a jsou povrchní a plytké práce, jsou v subjektivním dokumentu, inscenované či konceptuální fotografii práce vynikající.

V této oblasti vnímám velmi citlivě fotografické školství ať už střední nebo vysoké. Myslím si, že je třeba klást důraz na „řemeslo“ ať už v „archaické“ podobě temné komory nebo v supermoderně vybaveném vizuálním centru. Frekventant, který si osvojil řemeslo, ať poté sám rozhodne, zda se bude prezentovat „subjektivním dokumentem“ pořízeným telefonem za běhu setmělou ulicí nebo bude fotografovat kampaň na nové modely BMW. Oba by ale měli mít zvládnuté řemeslo. Často zjišťuji, že tomu tak není. Myslím si, že to není osnovami. Spíše hraje roli snaha o napodobování kritiky vysoce hodnocených autorů, ale bez poznání, že když dva dělají totéž, není to totéž.

Jiří Práznovský, fotograf, kamarád

Je spousta věcí, které mám na Honzovi rád, ale ze všeho nejvíce si vybavím jeho dovážení různých druhů a velikostí kamenů a kamínků z cest a dílen, hlavně v situaci, kdy se redukuje zásoby jídla a pití v autě, jen aby si mohl odvést nějaký ten bugřík. Ten pak umístí na svou zahrádku a raduje se z něj, jak tam pěkně padne.

Viktorka Rybáková, fotografka, výtvarnice, básnířka

Honza je fotograf psích vidin a žen přistižených v nedbalkách. Je to kamarád májového deště a střelného humoru, spojují si ho s rčením: "Pojď, ukážu ti svou sbírku objektivů." Ovlivnil mě jako člověk a to svou schopností sdělovat otevřeně nepříjemné pravdy.

Petra Duchková-Wolfová, fotografka

Cituji jeho větu, která začínající fotografku velmi potěší: "Tato fotka má jedinou vadu, že jsem ji nevyfotil já..."

Jindřich Štreit, fotograf

Fotografickou práci Jana Schýbala jsem měl možnost sledovat při společných projektech Galerie 4. Ať fotografuje ve městě nebo v individuálním prostředí domácností či sociálních ústavů, jeho fotografie jsou osobité, s názorem, zajímavou kompozicí. To se projevuje i v jeho profesionální práci.

Jolana Moravcová, fotografka, kamarádka

Jan Schýbal - to je pro mne laskavý humor, nadhled, pokora, nesmírná úcta k poctivé práci, zvláště našich předků, přesné pojmenování věcí, stavu i mysli a v neposlední řadě bezpodmínečné přátelství. Ovlivnil mě zásadou v technice: „ ...držte mi ten foťák oběma rukama!“

Byla jsem jím oceněna jako nejlepší nosič jeho stativu. Odnaučil mne ostychu fotografovaných - stala jsem se jeho oblíbenou modelkou.

Naučil mne používat WC ne když je potřeba, ale když je příležitost (vyplatí se zejména cestovatelům).

Foto: Jolana Moravcová

ZÁVĚR

Zpracování bakalářské práce byla pro mne nová, zajímavá zkušenost. Získat co nejvíce informací, vše dát do časové posloupnosti, a k tomu ještě graficky dodržet některá pravidla byla práce nelehká a během ní jsem si uvědomila, že to byla velice pozitivní zkušenost.

Zdárné dokončení této práce bylo jistě také díky perfekcionalismu a smyslu pro pořádek Jana Schýbala. Bez pečlivě a dokonale nazvětšovaných fotografií, uložených v popsaných krabicích, by jistě byla celá moje práce sisyfovským hledáním různého materiálu. Popsané soubory v počítači a na pevných diskách byly též zdrojem pro mou práci. Přes menší nedorozumnění v komunikaci a zjištění rozdílnosti mužského a ženského vnímání, byla spolupráce s Janem Schýbalem velice zábavná. Pochopila jsem, že Jan Schýbal má nepřeborné množství vynikajících fotografií a souborů, které se do mé práce ani vejít nemohly, a utvrdilo mne, že je to fotograf, jež nás bude neustále překvapovat. Široký záběr jeho tvorby jen dokazuje, že ať se jedná o zátiší, portrét, akt, krajinu či dokument, je nutné přiznat originalitu, preciznost a technickou dokonalost jeho práce. Uvědomila jsem si, že v domě, v zahradě i na fotografiích vše podléhá danému řádu, který Jan Schýbal přirozeně potřebuje, cítí a vnímá. Pochopila jsem, že je náročný na sebe i na okolí a že je možné pod jeho vedením dosáhnout lepších výsledků, než by člověk sám od sebe očekával. U studentů jsem si ověřila, že je svým přístupem schopen předávat jim nejen své fotografické zkušenosti, ale také zdravý názor na lidské hodnoty a život obecně. Nespokojí se s průměrností a jeho povaha vyžaduje smysluplný dokonalý výsledek. Je zklamaný, když někdo do své práce nedá maximum a spokojí se s průměrností. Dvojsmyslný sarkasmus může být mnohokrát bolestivý, ovšem pod jeho přísným pohledem se skrývá duše romantika a citlivého člověka. A tak jako vycítí správný okamžik ve fotografii, tak také vycítí u člověka jeho skryté tvůrčí možnosti a lidské vlastnosti.

Ve fotografii je a bude pro mne Jan Schýbal vždy velkým kritikem, jehož názoru si vážím. Jeho fotografie mě baví a ráda objevuji na jeho snímcích skryté jinotaje a spojitosti. Možná se může někomu zdát, že v některých fotografiích snad zachází za určitou hranici etiky. Záleží vždy na úhlu pohledu a zkušenosti pozorovatele. Pro mne to jsou vždy snímky o lidech, ke kterým Jan Schýbal přistupuje s citem, láskou a maximální pokorou.

SCHÝBAL VYSTAVUJÍCÍ

Samostatné výstavy

1987 – Kolem Porty – Slovanská Beseda, Plzeň, pozvánka

2000 – Neokázale – Galerie 4, Cheb

2001 – Černá a bílá – hotel Hvězda, Mariánské Lázně

2002 – AKTuálně – Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy

2003 – Černá a bílá – Galerie města Plzeň

2004 – fotografie – Galerie umění Karlovy Vary

2006 – Osamoven – Galerie Thun, Lesov u K. Varů

2007 – Z Božkova za humna – Galerie Bazilika, České Budějovice

2008 – Poločas rozpadu – Galerie 4, Cheb

2011 – Kulmbach – Duel Nr. 1, Křížková, Schýbal

2009 – 2012 Před vlastním prahem / na Božkovském dvorku

Účast na projektech a společných výstavách (výběr)

1988 – 1990 – Mezinárodní dílny dokumentární fotografie (Aš, Luby, Mariánské Lázně), G4

1998 – 2012 – KonstAKTfoto Františkovy Lázně, mezinárodní dílna portrétu a aktu, G4 Cheb

1998 – Ten years after, Aš, mezinárodní dílna dokumentární fotografie, G4 Cheb

1999 – 2012 – Česko-francouzský projekt Bretaň – Cheb, G4 Cheb

2000 – Fotosafari, Sicílie, Bow Art Trust workshop, Londýn, G4 Cheb

2000 – Výstava k 15 letům trvání galerie, Galerie G4, Cheb

2001 – Maďarská puszta, Kecel, G4 Cheb

2002 – Osobnosti evropské kultury, Provance, G4 Cheb

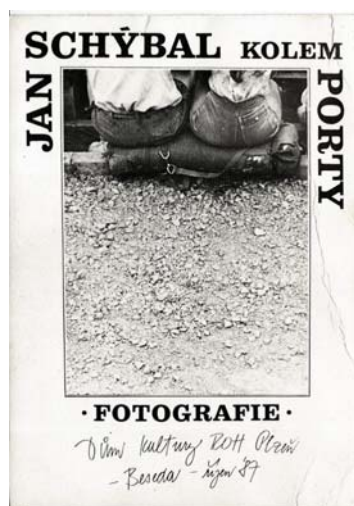
2002 – Mapování prostoru – 5. Mezinárodní výtvarná akademie na sýpce Klenová

2003 – Krajina a lidé, Costa Brava, G4 Cheb

2001 – 2012 – Pivo, výstavy volného sdružení Pivorádi, Plzeň

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

1987 – Kolem Porty – Slovanská Beseda, Plzeň

Pozvánka na výstavu

1999 Bretaň, Galerie 4 Cheb

1/ Pozvánka 2/ Deník města Quimperlé 1999

Když se podíváte na fotky, tak slyšíte moře...

ČESKOFRANCOUZSKÝ PROJEKT/Mezinárodní dílna umělecké fotografie Bretaň 1999 - Chebsko 2000 nyní číká v režii chebské galerie G4 druhá část - práce v terénu našeho okresu

"To ohromení oceánem tam je...." uvádí nad krabicemi snímků pořízených před časem našimi fotografi v Bretani ředitel chebské galerie G4 Zbyněk Illek. "Co je pro Francouze banální, z toho my jsme byli u vytržení," dodává a znovu zří nad každickým detailem prvních náhledů od 'moře'. Podobně nedávno šlela našim českým fotografkám Marthou Lyberí, když na Chebsku zamířila do lesa. "Tolik vánočních stromků jsem v životě neviděla," konstatovala smrtelně vážně...

■ MARTINA KUŽELOVÁ

Česko-francouzská dílna umělecké fotografie Bretaň 1999 - Chebsko 2000 má tedy první etapu za sebou. Po dva týdny ji v zátě absolvovalo dvacet nadšených v čele s ředitelkou galerie fotografie G4 v Chebu Z. Illek, devět francouzských umělců a tři organizátoři z francouzské strany. První rok v červenci přijedou naopak do Chebu, aby se opět prostřednictvím fotografie pokusili vyjádřit své pocity z našeho kousku země. Nejlepší práce z obou setkání pak budou tvořit výstavní kolekci na obou 'dotčených' místech.

Kde to vlastně začalo?

"Po listopadovém úspěchu chebské fotografie Viktorie Rybákové a naší galerie na festivalu v Quimperle, na jižním pobřeží Bretaň, vznikla společně s tamními fotografi idea udělat si 'dotčenou' dílnu, při prozrazuje Z. Illek. Ším již má s takovými projekty nemalé zkušenosti, když od roku 1982 organizuje až tři do roka. "Garantem této akce se stal na francouzské straně odbor kultury tamější radnice vedený Sy Šivily Coroller, u nás se něco podobného nepočítá, a tak

ji zařadila naše galerie."

Právě v galerii této půvabné dámy Michèle Lescoat se uskutečnila výstava (na snímku) i s vystavovými pracemi z Cheb, jež měla u Francouzů velký ohlas. Foto HANA OLŠAROVÁ

Vstřícný ministr

Perrot Při shledání finančních prostředků na projekt Bretaň 1999 - Cheb 2000 se podniky dostaly až na stůl francouzského ministra zemědělství Erica Perrota, který o akci projevil skutečné velké zájem. "Jeho" ministerstvo totiž před dvěma lety

Přimo na břehu oceánu

Čestí účastníci dílny v Bretani - z Chebska vedle Z. Ilka Pavel Cupák, Jiří Černý, Katarína Hanová, David Kure a Jiří Nussbaumer, Jan Schýbal z Písně, Ivana Zimáková z Chodové Planě a dvě modelky Soňa a Lucie - měli k dispozici přímo na břehu oceánu dřevěné stavení z roku 1920, jež měly jako základnu. Stanový tábor postavili na pozemku farmy asi sto metrů od pobřeží. "Hlavní organizátorkou dílny z francouzské strany byla Michèle Lescoat, která má ve svém penzionu galerii. Zde také nyní byla představena kolekce české skupiny, kterou jsme s sebou přivezli," uvádí Z. Illek. "Vernisáž se zúčastní nejen zástupci radnice, ale i představitelé kulturního a politického života z celé oblasti."

A vzhůru do práce

Účastníci dílny se rozdělili do skupin podle témat: Krajina, Architektura, Lidé a reportáž, Akt a krajina. Tyto skupiny pracovaly na trasách po pobřeží do vzdálenosti asi 50 kilometrů, hlavním tématem práce se ale stalo špecifické okolí zmiňovaného dřevěného stavení. "Krásné místo, zatočina s rozervanými skalami, odtud se nikomu nechodí," vyprávějí Z. Illek. "Možná právě proto byli všichni velice plní, pracovali celý den, v noci se zabývali technickým zařízením, za každého počasí."

Na základně se také vařilo, což měla na starost Hana Olšarová, jinak odborná pracovnice G4. Původně se počítalo jen s českými žaludky, ale po-

ty odstartoval projekt Poznávání budoucích zemí Evropského společenství a pořádá netradiční výstavy a vydává katalogy a knihy mapující život na venkově, zkulturněnou krajinu atd. "Projekt se již došlá Polška, Maďarska, Bulharska, Rumunska, Albánie a Litvy," pokračuje Z. Illek, "ale na naší straně nenašel partnera. Proto jsme se jim stali my, galerie G4. Při zpřístupnění nám byla ulehčena audiece u pana ministra v Paříži a doufám, že výsledky z jednání se v budoucnu v galerii projeví."

Jak si naši vedli?

"Hovořit o výsledcích je ještě brzy, protože když se podíváte na fotky, tak slyšíte moře... To není cesta," reaguje bezprostředně Z. Illek. "Autofotografii zpracovávají kontaktní a náhledové kopie fotografií. Navíc jsem ještě neviděl všechny práce, teprve je shromažďujeme. Z nich vybereme tři kolekce zhruba po padesáti fotografiích - dokumentární snímky, téma Krajina a architektura, Akt. Reprezentativní kolekci pak na festivalu v Quimperle spatří v listopadu roku 2000, v jejich největší galerii (pro představu větší než pražský Mánes), kam také jsou všichni účastníci letošní dílny pozváni na náklady tamní radnice."

V Bretani rovněž vznikly nové projekty. Zmiňovanou vernisáž například navštívil kulturní náměstek žéla kraje Olivier Courqueberg, který si podle katalogů a dalších materiálů, které pracovníci chebské 'g4' čtyřky dopravili, vybral fotografie, s nimiž plánuje další spolupráci ve Francii.

Na vlastní kůži

"Zažili jsme bouři, i podle vyjádření místních velmi sil-

Jdem na to...

domil, že také mohla trvat jeden týden a že naše existence ve stanech by pak byla velmi problematická. Na druhé straně to, že jsme spali ve stanech a sami si vařili, vzbudilo u lidí v celém okolí velký ohlas. Sami nám pak v čase bouře nabízejí ubytování u nich doma."

Milo také bylo v místním lyceu pro pět stovek studentů -komplexu školy s ubytováním a bohatou knihovnou. Až tady české vyprávě došlo, že právě na základě přednášky Z. Ilka, kterou měl ještě ve staré budově školy v roce 1991, se předělávaly původní plány školy

této myšlenky a byl to pro mne šok," připouští ředitel chebské G4. "Ve škole, kde se rozbíhala výuka fotografie, jsem měl i tentokrát přednášku - pro posluchače skutečně znalé. Příjemný zážitek. S některými se uvidíme v Chebu v červenci, kdy lyceum chystá cestu autobusem právě u příležitosti druhé etapy naší dílny Bretaň 1999 - Chebsko 2000."

Přítahovali tisk i umělce

Skupina našich fotografů přitahovala jak Bretany (zejména ovšem muže - to když

Katarína Hanová předvádí modelce svou představu postoje na břehu oceánu. S technikou jí pomáhá lektor dílny, fotograf a pedagog Slezské univerzity v Opavě Pavel Mára.

nou, která 'bohulib' trvala pouze jeden den," vzpomíná Z. Illek. "Až tam jsem si uvě-

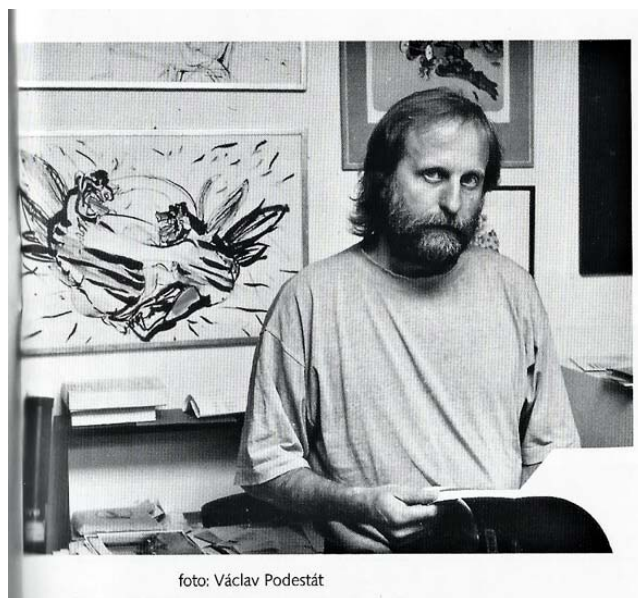
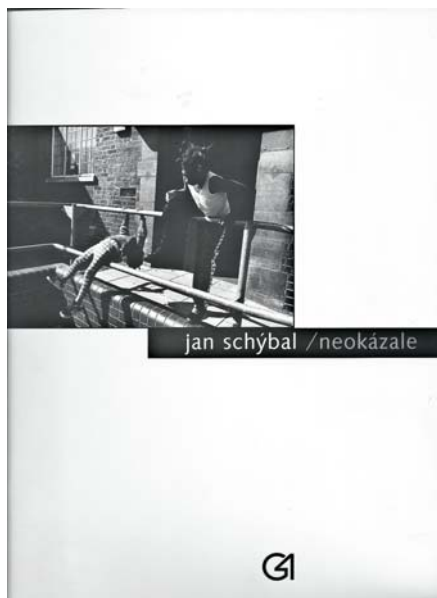
Na návštěvě u René J. Renaulta. Foto 4x JAN SCHÝBAL

se na pláži 'dělá akt', tak tisk či tamní umělci (sama Bretaň má umělce, kteří se tu usazují natrvalo či v letních sídlech). Pozvání přijala do tří ateliérů, z nichž k nejznámějším patří ateliér vědoměské - téhož pana Bernhoza. Shodou okolností bydlel 200 metrů od českého sianového tábora - na místě, které si zvolil před osmdesáti lety.

Sponzoři - fotografické dílny: Sílčice Cheb, Tago 2000, Zemědělské stavení Cheb, Ing. Rod, Lázňe Práns, Lázně Hřens, Skoda - Foto technika Praha a Aral Cheb. PI

Česká skupina před svou základnou na břehu oceánu.

Důstojná výstava neokázalého mistra klasického dokumentu

FOTOGRAFIE/Prostý, nevykalkulovaný, dobře odpozorovaný závěr mluví jasněji a často naléhavěji než efektní inscenace výjevů

■ ZLATA HUTTOVÁ, Cheb

Chebská fotogalerie G 4 oslavuje 15. výročí své existence, k němuž si pozvala plzeňského fotografa dokonale klasického dokumentu JANA SCHÝBALA /nar. 1958/, jehož výstavu zahájila 8. prosince.

Galerie i fotograf jsou léta spolu spjati, jak vzpomněl ředitel Zbyněk Illek, autor v roce 1985 zakoupil od jakéhosi námořníka fotoaparát, a tím zahájil svou dráhu. Vystudoval Střední grafickou školu, pak Institut výtvarné fotografie v Praze a pár let po vzniku chebské galerie se začal zúčastňovat všech jejich domácích i zahraničních dílen. Tato výstava je určitou bilancí dosavadního tvůrčího vývoje, třebaže většina prací pochází z posledních dvou tří let.

Názor na každý výstavní soubor bývá subjektivní. Zde se zdá, že není nic přesnějšího a pro fotografii vhodnějšího než dokument. Prostý, nevykalkulovaný, dobře odpozorovaný závěr

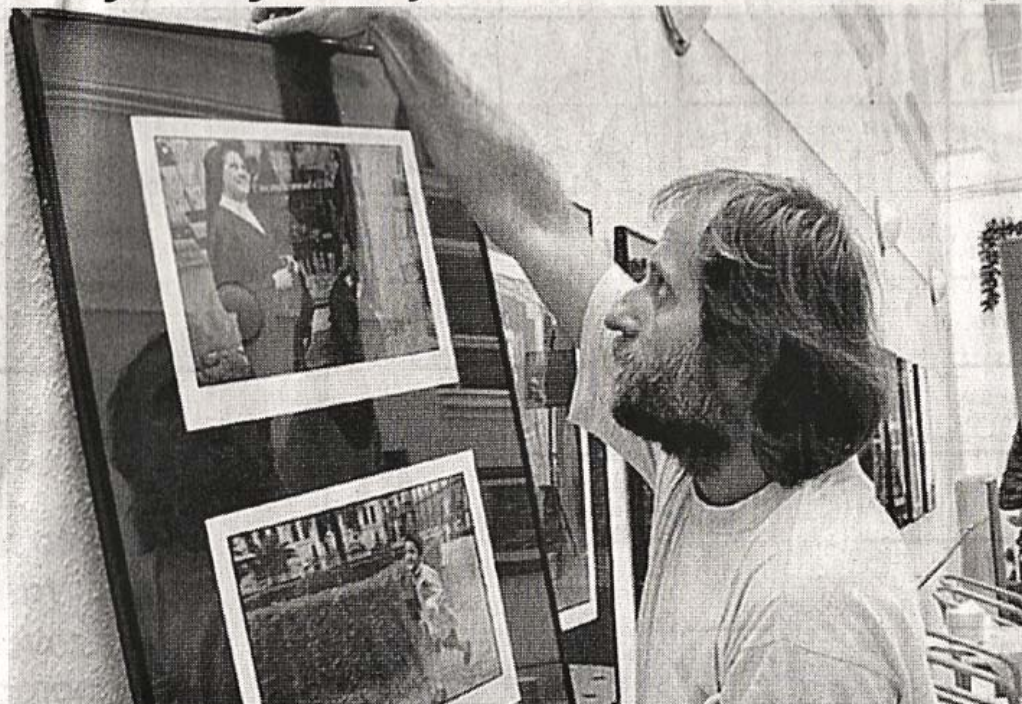
mluví jasněji a často naléhavěji než efektní inscenace výjevů. Zde jsou snímky z Aše, Lubů i Bretaně, z Františkových Lázní, Neapole i sicilského Palerma, z Londýna paláců i zanedbaných ulic. Děti na chodnicích i v domovech za mřížovými vraty, hračky, uklizené i nepořádné ulice, které hovoří o zemi - zcela jistě se rozpálená a líná ulice italská liší od spěchu trotuárů Londýna. Střecha chalupy vypovídá o charakteru hospodáře či kraje. Tváře lidí v houfu i zblízka občas zachytí detail, výraz, který prozradí atmosféru okolí i náladu jedince.

Nejpůsobivěji citlivou vnímavost a psychologické

vidění autora vyjadřuje cyklus Marta z r. 1998 husitské církve Farářka z Plzně je tu v činnosti i odpočinku, mezi lidmi i o samotě, s tváří usměvavou i ovládaně vážnou - divák ví, že muselo vzniknout množství záběrů, z nich byl pořízen výběr, ale to, co je vystaveno, dokonale vypovídá o charakteru a životě žitém v tichosti a lásce k lidem. Je to cyklus shrnující i fotografické vlastnosti prací - bez rafinovanosti, v prostotě a pokoře působící hlubokým soustředěním J. Schýbala. Soubor vypovídá o jeho inteligenci a schopnosti vnímat to podstatné, co tvoří pozorně nahlíženou a upřímně citěnou pravdu života.

2001 – Černá a bílá – hotel Hvězda, Mariánské Lázně

Schýbal vystavuje dokumentární snímky

ČERNÁ A BÍLÁ. Fotograf Jan Schýbal představuje v Galerii mariánskolázeňského hotelu Hvězda na výstavě nazvané Černá a bílá zhruba padesát dokumentárních snímků z různých zákoutí evropských zemí. Většina vystavených fotografií vznikla v období posledních tří let při fotografických dílnách s chebskou fotogalerií G4, některé snímky byly pořízeny již před patnácti lety. Návštěvníci mohou fotografie zhlédnout do 16. listopadu.

FOTO: DAVID KURC

2003 – Černá a bílá – Galerie města Plzně

GALERIE MĚSTA PLZNĚ

Vás srdečně zve spolu s autorem
na zahájení výstavy

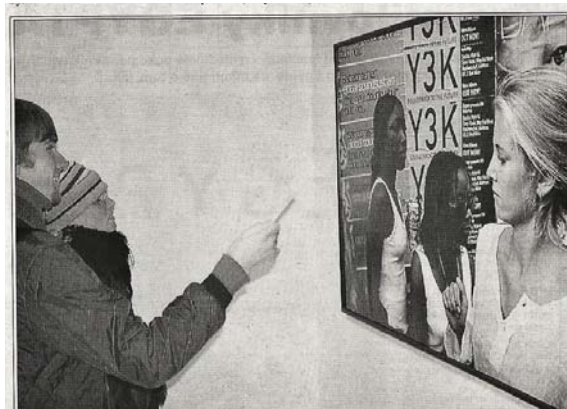
Jan Schýbal / fotografie černá a bílá

ve čtvrtek 9. ledna 2003 v 17 hodin
v nadzemí Galerie města Plzně, nám. Republiky 40

výstavu zahájí ředitel galerie Václav Malina
autora a jeho tvorbu představí Zbyněk Illek,
ředitel galerie fotografie G4 v Chebu

výstava potrvá do neděle 16. února 2003
otevřeno úterý až neděle 10 - 12, 13 - 18 hodin
výstava se koná ve spolupráci s galerií G4 v Chebu

Galerie města Plzně o.p.s., Dominánská 2, 301 12 Plzeň, Česká republika
tel./fax: +420 578 055 510, tel.: +420 578 055 512
galerie.mesta.plzen@gmpnp.plzen-city.cz

Výstava fotografií plzeňského fotografa Jana Schýbala má název Černá a bílá.

Foto PRAVO – Ivan Blažek

Fotografie i kresby v městské galerii

Svatava Hernandezová

Letošní sezónu zahájila Galerie města Plzně výstavami tří umělců. V nadzemí představuje Plzeňtany Jana Schýbala a jeho fotografie, vedle nich kresby Ivana Vály. V podzemní části galerie pak lze navštívit instalaci literárního autora Jana Stojína.

„V případě Jana Schýbala je to náš dlouhý vztah už z loňska, kdy samostatně vystavoval v Klatovech, Chebu či Mariánských Lázních. Ve svém rodném městě se ale zatím souhrnněji vystavou nepředstavil. K němu jsme potom hledali určitý protipól, který jsme našli v osobě Ivana Vály, který se v Plzni se svými

mi kresbami představuje vůbec poprvé.“ řekl Práva Václav Malina, ředitel Galerie.

Není bez zajímavosti, že první ze plzeňských tvůrců je původně grafik a Vala naproti tomu je fotograf, ostatně známý z let 1988–89 světlým jeho výstavou v plzeňské Luně a také v Praze. Nyní ho může veřejnost poznat také jako kreslíře. V Galerii je vystaven průřez jeho tvorbou posledních let, sedmi let.

Schýbal v plzeňské galerii vystavuje zhruba soukvu svých fotografií: převážně z posledních čtyř let. Jsou jennými posliby z jeho cest do Lomýna, Bretnaně, Provenče i po tuzemsku. K fotografiím se dostal v roce

1985 a od samého počátku jsou v zájmu jeho objektivu zejména lidé se svými osudy. V jejich každodenní všednosti hledá a nachází drobné perličky humoru a pozitivu, což dokumentuje i jeho expozice.

Poslední, pro mnohé možná šokující, je instalace Jana Stojína nazvaná Posuny. B – GP, která má v Plzni svoji premiéru. Spojuje se v ní několik elementů jako světelné a zvukové efekty s využitím zlomků erotických internetových stránek a instalací přístrojů. Konfrontuje tak elektronická média a průmyslové výrobky s hlavními principy sochařství.

Všechny expozice máže veřejnost vidět do 17. února.

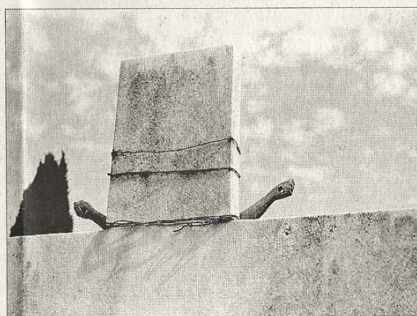
Černá a bílá v globalizovaném světě

V prestižní Galerii města Plzně předkládá do 16. února své práce dokumentární fotograf Jan Schýbal.

■ VĚRA A MILOSLAV ŠMÍDOVI

Plzeň - Dokumentární fotograf Jan Schýbal připravil pro Galerii města Plzně dosud nejrozsáhlejší výstavu fotografií, která se kdy v krajské metropoli uskutečnila. Svou expozici nazval prostě Černá a bílá. Pracuje totiž výhradně s klasickou nebarevnou fotografií. Ale název upozorňuje i na skutečnost, že se na jeho snímcích střetávají lidé různých osudů a životů, různých ras, že trvá protiklad moderních velkoměst a zaostalého venkova, chudoby a bohatství, přírody i civilizace v současném globalizovaném světě.

Umělec fotografuje muže a ženy, starce i děti, psy, domácí zvířata i sochy, své záběry loví na ulicích, v parku, na pláži, v metru, v čekárně i na tržišti, na bulvárech i v přírodě. Objevuje všední život, ale i chro-

Z tvorby Jana Schýbala v plzeňské Galerii města Plzně.

mého člověka na odloženém dětském vozíku, bezdomovce či zemědělce. Ale objevuje i jeptišku na rušné městské avenúe či tloušťka se sklenic na pivním břichu. Svým objektivem zachycuje lidi při práci i během odpočinku, ve všedních dnech i o slavnostech. Fotografuje v Chebu, Karlových Varech, Mariánských Lázních i v Klenové, ale svá safari podniká i během svých cest po Itálii,

Francii nebo po Londýně, zvlášť přítažlivá je pro něho zemědělská oblast Maďarska.

Už po několik roků se Schýbal zúčastňuje v Chebu Mezinárodní dílny aktů a portrétů a loni vystavoval své akty pod názvem AKTuálně na samostatné expozici. K tomuto velmi frekventovanému tématu přistupuje originálně. Do středu pozornosti umísťuje práci fotografa s modelem, model i

fotograf si na jednotlivých snímcích vyměňují těžší záběru. Obraz bývá doplněn objekty z ateliéru, například štaflemi nebo reflektorem. Nearanžované a bezprostředně působí i akty skupinové.

Jako profesionální fotograf odvádí dokonalou řemeslnou a umělecky vyzrálou práci. I z detailu dokáže vytěžit maximální účinek (záběr několika párů rukou při jakémsi slavnostním aktu). Objevuje neobvyklé pohledy (pes mezi nohama sochy koně), zná účinek tmy a světla i cenu struktur různých objektů, umí pracovat s pozadím, je mistrem kompozice. Experimentuje i s diagonálním posunem obrazu nebo s excentricky umístěnou figurou. Přitom jeho snímky působí naprosto bezprostředně, di-vák si ani neuvedomuje, že někdy jde o rozumově podložnou konstrukci.

Autor sám přiznává, že vždycky byli ve středu jeho zájmu lidé se svými osudy a že v jejich každodenní všednosti hledá a nachází i drobné perličky humoru.

1/ Pozvánka 2/ Západní Čechy – Plzeňský kraj 17. Leden 2003 3/ MF Dnes 13. Února 2003

Jan Schýbal vnímá realitu hledáčkem

Plzeňský dokumentární fotograf Jan Schýbal absolvoval Institut výtvarné fotografie a po dlouhá léta je účastníkem řady fotografických dílen pořádaných chebskou galerií G4. Tvořil tak na Sicílii, v Bretani, Londýně, Maďarsku, Provinci, na školách fotografického vidění i na Kontaktfotech s tématy aktu a portrétu. Po předešlých čtyřech samostatných výstavách předkládá do 16. února své práce na další samostatné expozici Černá a bílá v Galerii města Plzně.

■ BEDŘIŠKA BRŮHOVÁ

Vystavoval jste už někdy tak velký soubor fotografií? Co pro vás současná prezentace znamená?

S podobně velkým souborem vystavuji už potřetí. Poprvé v Chebu v jakési Mekce fotografie v Galerii G4, podruhé v Klatovech v Galerii U Bílého jednohozce a nyní poprvé v rodném městě. V Plzni je mnoho lidí, kteří mě znají, ale moji práci ještě v této šíři neviděli, a Galerie města Plzně je navíc galerií prestižní.

Co je především objektem vašeho hledáčku?

Na fotografických dílnách a na Kontaktfotech jsem si našel svůj humorně dokumentární pohled. I na snímku aktu je model v konfrontaci s fotografujícím a spolu pak s nějakou nadsázkou, paradoxem, což je ale téměř ve všech mých fotografiích. A jak řekl ředitel chebské galerie G4 Zbyněk Illek, není pro mě podstatné, kde fotím, ale především, co fotím. Stavím na lid-

Jan Schýbal: Motocyklisté v Palermu. Z výstavy v Galerii města Plzně.

ských příbězích, které se odvíjejí všude jakoby stejně.

Je těžké vstupovat někomu do okamžiků života?

Trvá mi vždy den nebo dva, než se fotograficky rozeběhnu a dostanu do stavu, kdy vnímám realitu kolem sebe hledáčkem. Trpím skutečností, že z odvíjejících se obrazů mohu postihnout jen zlomek. Mnohdy mě rostoucí hladina napětí zcela vyčerpává, ale nic jiného dělat nechci. Snažím se o výpověď toho, co ze mě bezděčně vyvěrá. V zachycených příbězích jsem se našel.

Odkud přišla inspirace k vašim posledním snímkům?

Zádnou inspiraci nikdy nehledám. Jdu mezi lidi, vnímám, a když cítím, že by se něco mohlo udát, mačkám spoušť ještě v okamžiku předtuchy a "ono to nevyjde". Ale vyjde třeba po padesáté.

Začlenil jste se do plzeňské kultury. Jak na vás působí její prostředí?

Nemám moc času. Koupil jsem domeček v Božkově, a tak místo kultury trávím čas spíše s lopatou a kolečkem. Ale vím, že v Plzni probíhá celá řada kulturních akcí a pořadů na vysoké úrovni.

Kam povedou vaše další umělecké záměry?

Možná je čas na nějakou změnu. Fotografie začínají být přes různá prostředí, různou perspektivu i dělení na plány najednou stejně. Nepřivádím je dál, jen mám dobrý pocit, že si na nic nehraji. Přemýšlím o dalším a jiném pohledu. Neostré linie v černobílé, která bude zase o lidech, ale s větším důrazem na výtvarno. Mé fotografie z poslední doby jsou jakoby vážnější. Hledám obecně platné archetypy člověčiny. To všechno ale musí přijít samo a dobrý snímek je i kus náhody a štěstí.

2004 – fotografie – Galerie umění Karlovy Vary

ÚTERÝ 8. ČERVNA 2004 29

Doma i ve světě potkává fotograf Jan Schýbal stejného člověka

Na člověka soustřeďuje svůj zájem fotograf Jan Schýbal z Plzně. Nyní o tom přesvědčuje výstava jeho snímků v karlovarské galerii.

■ **BEDŘIŠKA BRŮHOVÁ**

Karlovy Vary - Galerie umění Karlovy Vary představuje do 20. června dvě expozice umělecké fotografie. Vedle zakladatele chebské Galerie fotografie G4 a jejího dosavadního vedoucího a kurátora Zbyňka Illeka (1954) zde vystavuje také plzeňský fotograf Jan Schýbal (1958).

Jeden ze záběrů, který nyní vystavuje plzeňský rodák Jan Schýbal v Galerii umění v Karlových Varech. Repró redakce

fotografie G4. Prezентuje se od roku 1987 a již od svých fotografických začátků soustřeďuje svůj zájem především na dokumentární humánní fotografii. Z běžných i banálních situací dokáže vytěžit překvapivě oslnivé okamžiky, které se pak zároveň stávají počátky příběhů. Z autorova postřehového nadání vznikají neobyčejně dynamické a živé snímky jak vážných témat, tak propojením s hravým smyslem pro humor i celé série laskavě komických a anekdotických záběrů.

Karlovarská instalace obsahuje pod skromným názvem Jan Schýbal/fotografie černobílé svědectví o člověku, kterého vždy nějak stejného umělec potkává doma i ve všech procesovaných zemích. Pohrbl tak mezi mnohým úsměvně vážnou hru starce s modelem lodi v londýnském Hyde Parku, vážnost kostelního zamyšlení i veselí venkova v maďarském Keceleu. Z Palerma pochází nadrozměrná sociální fotografie kontrastu sytých svatebčanů a ubohého žebračka. S důrazem na kontrast fotograf pracuje i ve snímcích londýnského bezdomovce spícího na schodech zábavního podniku nebo českého kněze okupovaného mikrofonem a megalomem. Z toulek po Čechách pocházejí také obrazy domácnosti osamělého starce na Klenové nebo suverénního stělnicového playboje v Karlových Varech. Značnou část výstavy zaujímá cyklus třiceti šestí fotografií s pojmenováním Marta, který citlivě vypráví o nevědním životě fardky církve v Československé husitské. Schýbalovy práce v karlovarské galerii jsou jako vždy senzitivní uměleckou reakcí na společ-

1/ Pozvánka 2/ MF Dnes 8. Červen 2004

2008 – Poločas rozpadu – Galerie 4, Cheb

jan schýbal poločas rozpadu /fotografický dokument

Galerie 4 – galerie fotografie, příspěvková organizace Karlovarského kraje
Vše zaplácáno a udržováno pro na venkovní výstavu.

pátek 4. ledna 2008 od 18 hodin
výstavu zahájí Zbyněk Zlámal, vedl Galerie 4
pořádá autorská zješťalčy podkavání
na sauněm doprovází Martin Bedříška

4.1. – 28.1. 2008
Galerie 4, Kamená 2, Cheb / 0438 30 18, 0438 17 18
Výstavní program Galerie 4 je spolufinancován Ministerstvem kultury ČR

O humoru nepřemýšlím, prostě ho vidím

BEDŘIŠKA BRŮHOVÁ

Plzeň/ Poločas rozpadu, výstavu fotografií, prezentoval letošní padesátník – plzeňský umělecký fotograf Jan Schýbal – v prestižní Galerii 4 v Chebu. Absolvent Institutu výtvarné fotografie Svazu českých fotografů v současné době vyučuje svůj obor na Soukromé střední průmyslové škole Zámeček. Při fotografických dílnách pořádaných Galerií 4 fotografoval na Sicílii, v Bretani, Londýně, Maďarsku, Provincii, ve školách fotografického vidění i na Kontaktfotech s tématy aktu a portréty. Vystavuje od roku 1987 a jeho snímky mohli vidět návštěvníci galerií kromě

Z fotografické tvorby Jana Schýbala v krajině Uralu. Repro: Deník

Plzeňský fotograf Jan Schýbal.

společných instalací na devíti samostatných výstavách. Věnuje se především humánní fotografii, často se sociálním podtextem. Zajímá ho neko-

nečný lidský příběh zejména neokázalého života všedních dní, ve kterém nachází poezii i drobné perličky humoru.
Co vás láká na všednosti života?
Zajímá mě lidský příběh a hlavně jeho aspekty, které jsou z pohledu pozorovatele jakoby společným jmenovatelem člověčenstva. To je spíše otázka následného výběru fotografií. Při focení ale o tom příliš nepřemýšlím, vidím či tuším situace. Někdy se to povede a někdy ne, tedy většinou ne, ale když se povede snímek, který má výtvarnou i obsahovou hodnotu, je to radost.

Kde jste získal největší zkušenosti?
Nejvíce věcí jsem nafotil na společných akcích chebské Galerie 4. Ne, že bych byl ně-

jaký týmový hráč, ale pomalu se rozechřívám a nějaký čas mně trvá, než začnu – vidět, tušit a předvídat. A navíc jsem měl možnost setkat se zde s řadou renomovaných fotografů, kteří mi svým přístupem jsou nejbližší jako Jindřich Štreit, Bohdan Holomíček, Ján Rečo nebo Dana Kyndrová.

Je obtížné snímat okamžiky akcí, navíc často stavěné na humoru?

Jak kdy. Když jsem v prostředí, které mě přijme a já mohu fotit bez zábrán, bez snahy být neviditelný, pak je to sice náročné, ale veskrze příjemná práce. Když jsem v cizím, nevlídném a třeba i agresivním prostředí, což bývá stále častěji, je to pěkná „fuška“ s mizernými výsled-

ky. A že tam nacházím humor, není otázka nějaké snahy či rozhodnutí, ale jakési mě bytostné podstaty. Opět o tom nepřemýšlím, prostě to tam vidím.

Řada snímků z poslední chebské výstavy pocházela z loiské letní cesty na Ural. Čím vás toto místo zaujalo?

Tam se mi dělalo moc dobře. Lidé byli hrozně otevření, vstřícní, a i když jsme je někdy „přepadli“ nepřipraveně, po pár vteřinách údiv střídal úsměv. Nikde se nedá za pár dní postihnout podstata místa a proniknout lidem do jejich příběhů. Snažím se proto hledat spojitosti a nacházet zobecnění potvrzující onu pravdu, že „všude je chleba o dvou kůrkách“.

2011 – Kulmbach – Duel Nr. 1, Silvie Křížková, Jan Schýbal

KULMBACH

Nordbayerischer Kurier
Freitag, 25. März 2011
Seite 25

AKADEMIE-SPRACH: Roboter als Alltagshelfer

Seite 28

WIRSBERG: Immer noch Ärger über das Hochzeitsmuseum

Seite 27

POLIZEI: Vermisster tot im Wald

Seite 32

Schloss Thurnau: Treffen von Wirtschaft und Wissenschaft

Seite 32

KURZ NOTIERT

Urkunde für Stiftung der Heime

HIMMELSKRON / BAYREUTH: Regierungpräsident Wilhelm Wendt überreicht am kommenden Sonntag, 28. März, die Anerkennungsurkunde für die Stiftung der Himmelkroner Heime in der Regierung von Oberfranken.

Damit soll die Arbeit der Stiftung um den Vorsitzenden Rüdiger Böck gewürdigt werden. Der Verein ist seit seiner Gründung vor 23 Jahren bemüht, die Behindertenhilfe in den Himmelkroner Heimen der Diakonie Neundorfsteins zu unterstützen.

Um ein zusätzliches Standbein für die finanzielle Förderung der Himmelkroner Heime unabhängig von Verbänden zu schaffen, hat der Verein am 20. März die Stiftung Himmelkroner Heime errichtet. Es ist die 200. Stiftung im Registerdeutschland. red

Die Dichterin und der Fotograf.
Foto: Fötsche

Ein künstlerisches Duell

Ausstellung von Textilbatiken und Fotografien aus Tschechien im Badhaus

KULMBACH
Von Gabriele Fötsche

Man kann sich mit Worten oder Waffen duellieren. Die tschechischen Künstler von der Galerie 4 in Cheb, Jan Jan Schýbal und Silvie Křížková tun dies mit Kunst.

„DUEL im ersten Rang“ lautet der Titel der Ausstellung im Kulmbacher Badhaus, die am Mittwochabend eröffnet wurde und von Gegensätzen geprägt ist.

Zum fünften Mal stellen Mitglieder der Galerie 4 in Zusammenarbeit mit dem Markgraf-Georg-Friedrich-Gymnasium im Badhaus aus. Den Kontakt knüpfte Schulleiter Hans-Werner Fischer, der, bevor er nach Kulmbach kam, acht Jahre an einer deutschen Schule in Prag als Austauschlehrer tätig war.

Bei dem Rundgang durch die Ausstellung wird klar, dass die Galerie 4 mit ihrem Direktor Zbynek Il-

lek bewusst zwei völlig verschiedene Kunstformen ausprobiert hat. Textilbatiken von der vielseitigen Dichterin und bildenden Künstlerin Silvie Křížková und Bilder des Dokumentarfotografen Jan Schýbal. Gegensätzlicher könnten die Arbeiten kaum sein: Während die Bilder von Silvie Křížková fließen, Form und Farben die Fantasie beflügeln, präsentieren sich die Fotografien des Dokumentarfotografen Jan Schýbal eher hart, zeigen das Sozialleben um Asch, Luby und Marienbad. Seine Fotos hat er zu Collagen zusammengesetzt. „Zusammengestellt hat der 53-Jährige diese aus seinem Archiv, das er sich in den letzten 30 Jahren erarbeitet hat“, über setzte Illek den eher schweigsamen Pilsner.

Viel Haut ist zu sehen auf den Abbildungen: Diese entstanden während der Akt-Workshops in der Galerie, sagte Illek. Dass der Foto-

graf provozieren will, ist unübersehbar.

Silvie Křížkovas Bilder, auf deren Arm die drei Monate alten Chihuahua-Hündin Emmely das Geschehen verschließt, sind ganz anders. „Meine Bilder entstehen nach und nach“, erklärte die dunkelhaarige Frau. „Sie sind geplant, aber durch die Nass-in-Nass-Technik weiß man nie, was entsteht“, sagte sie und erklärte weiter, dass sie große Werke auf Leinwand erschafft, aus denen sie dann bestimmte Ausschnitte wählt. „Das kann bis zu drei Wochen dauern“, fügte sie an. Lediglich für die Kulmbacher Ausstellung – es ist ihre Erste in Deutschland – zeigt sie kleinformatige Bilder. Inspirieren lässt sie sich von der Natur, den Farben, vom Licht und nicht zuletzt von ihren Gefühlen.

Stadträtin Doris Stein begrüßte die Gäste im Badhaus und freute sich, dass das Ehepaar Stefan und Jutta Battistella ein E-Piano finanzierte, das

für musikalische Umrahmungen im Badhaus verbleibt. Dass das neue Instrument auch klingt, bewiesen Anne Pfisterer und Johannes Müller (Saxofon), die die Vernissage musikalisch ausgestalteten.

MGF-Schulleiter Hans-Werner Fischer zeigte sich begeistert von der Ausstellung „DUEL“. „Man kommt mit hoher Qualität rechnen.“ Derzeit sei ein weiteres Projekt des MGF-Gymnasiums mit einer tschechischen Schule im Entstehen. „Begabte Schüler werden im Austausch an Workshops teilnehmen.“ Die entsprechenden Bilder werden im September in Kulmbach zu sehen sein, zusammen mit Werken von regionalen und tschechischen Künstlern.

INFO: Die Ausstellung „DUEL im ersten Rang“ ist noch bis Mai im Badhaus zu sehen. Goodfret Freitag, Samstag und Sonntag von 13 bis 17 Uhr.

2009 – 2012 Před vlastním prahem / na Božkovském dvorku

Pozvánka 2009, 2010, 2011, 2012

2012 Pozdrav z Plzně, výstava členů Unie výtvarných umělců Plzeň

**POZDRAV
Z PLZNĚ**

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ ČLENŮ
UNIE VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ
PLZEŇSKÉ OBLASTI
A JEJICH HOSTŮ

**ĎURIŠ
J. HAUSNER
M. HAUSNER
HAUER
HUBATOVÁ
HYNČÍK
KOCOURKOVÁ
SCHYBAL
TÁZLER**

Výstava se koná v rámci
21. Bavorsko-českých kulturních dnů
ve Weidenu i.d. Oberpfalz
pod záštitou primátora města Plzně
pana Martina Baxy

NOVÁ RADNICE WEIDEN
Vernisáž 4. března 2012 v 11 hodin

Otevřeno: po-čt 8-17, pá 8-14, so 10-17,
ne (svátky) 11-17 hodin

Pozvánka

Z RODINNÉHO ALBA

1/ Maminka a sestra 1959-1960 2/ rodina kolem roku 1970 3/taneční se sestrou 1976 4/ Jeseníky 1976
5/ Šumava s přáteli 1988 6/ Autoportré IVF 1989

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Barteček Ivo, Jaroslav Kolář - Milan Borovička. Vlastivědná revue, 2002/1
- Birgus Vladimír, Mlčoch Jan - Česká fotografie 20. století - průvodce, UPM, Kant 2003, ISBN (UPM): 80-7101-041-3, ISBN (KANT): 80-86217-89-2
- Birgus Vladimír, Mlčoch Jan - Česká fotografie 20. století, Kant, 2010, ISBN (KANT): 978-80-7437-026-7, ISBN (UPM): 978-80-7101-089-0
- Birgus Vladimír, Pospěch Tomáš - Tenkrát na Východě, KANT 2009, ISBN: 978-80-7437-005-2
- Boháč Jaroslav, Salamanczuk Roman - Zmizelé Chebsko po roce 1945. 2. vyd. Cheb, Krajské muzeum Karlovarského kraje, p. o., 2008
- Dufek Antonín - Štreit Jindřich, Zabavené fotografie / The Confiscated Photographs, 1999, ISBN: 80-238-4236-6
- Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '08 Ašsko po dvaceti letech, 2009
- Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '88 Ašsko, 1989, povoleno KNV 0340007289
- Galerie 4 Cheb - katalog Dílna '98 Ašsko po deseti letech, 1999
- Illek Zbyněk, Podestát Václav - katalog k výstavě - Schýbal Jan, Neokázale, 2000
- Kdo je kdo na východní Moravě, Valašské Meziříčí, 2009
- Moucha Josef - katalog k výstavě, Schýbal Jan, Fotografie, 2004
- Moucha Josef - Retrospektiva Galerie 4, 2005, ISBN: 80-239-5590-X
- Mrázková Daniela - Příběh fotografie, Mladá fronta, 1985
- Raunerová Dana - katalog k výstavě, Schýbal Jan, Poločas rozpadu, 2008
- Schýbal Jan - osobní archiv

ZDROJE Z WEBOVÝCH STRÁNEK

www.artarchiv.cz
www.artlist.cz
www.brichcin.cz
www.ceskafotografie.cz
www.galerie4.cz
www.galery.cz
www.itf.cz
www.itf.cz
www.janoreco.cz
www.krajinnavystava06.cz
www.medialnicentrum.cz
www.mestocheb.cz
www.mestoplzen.cz
www.mirosvolik.cz
www.pohribny.cz
www.raunerova.cz
www.wikipedie.cz
www.zamecek.cz

JMENNÝ REJSTŘÍK

Adamcová Markéta	18
Andrle Josef	33
Aulehla Gustav	39
Bartoš Michal	39
Binder Ivo	48
Birgus Vladimír	40
Boháč Jaromír	18
Borovička Milan	43
Brichcín Roman	50
Bruner-Dvořák Rudolf	46, 47
Cartier-Bresson Henri	39
Conlan Steven	18
Čudák Pavel	42
D´este Ferdinand	46
Dufek Antonín	39
Duchková-Wolfová Petra	68
Einhorn Erich	39
Fárová Anna	39
Fárová Gábina	55
Fiala Václav	33
Fremunt Stanislav	51
Georgievová Ludmila	12, 18
Halámek Zdeněk	18
Hanke Jiří	39
Hauer Pavel	50
Holomíček Bohdan	15, 16, 38, 39, 40
Horníček Miroslav	40
Hořínek Bořivoj	18, 38, 39
Houdek Vladimír	16
Hrubá Eva	38
Hucek Miroslav	15, 16, 18
Chmelík Jiří	16
Chrž Jan	16
Illek Zbyněk	12, 14, 15, 16, 18, 24, 38, 39, 42, 65

Jakubcová Libuše	41
Kasl Jan	48
Kliment Lukáš	16
Klimpl Petr	15, 16, 38, 40
Kocourek Karel	12, 15, 16, 18, 38
Kocourek Ondřej	12, 15, 16, 18, 38
Kocourková Anna	12, 15, 16, 18, 38
Kočan Robo	48, 55
Kolář Viktor	39
Kouba Martin	18
Koudelka Josef	39
Kožený Stanislav	16, 38
Krieger Werner	16
Kryl Karel	8
Křížková Silvie	36
Kučera Jaroslav	18, 37, 38
Kurc David	38
Kužel Milan	12
Kyndrová Dana	18, 39
Lescoat Michele	21
Loos Ivo	39
Lukeš František	16
Luskačová Markéta	40
Maděryč Zbyněk	39
Malina Václav	12
Mára Pavel	21, 55
Mlčoch Jan	46
Moravcová Jolana	38, 68
Moucha Josef	18, 38
Mrázková Daniela	39
Pagnol Marcel	28
Pálka Dušan	39
Pluhař Václav	16
Podestát Václav	12, 16, 18, 19, 37, 38, 40, 44
Pohribný Jan	52, 53

Práznovský Jiří	67
Pražák Vladimír	15, 16
Prekop Rudo	48, 55
Puchnerová Dana	48
Rauner Jan	16
Raunerová Dana	12, 36, 40, 43
Rečo Jano	49
Riboud Marc	39
Rigby John	18
Róna Jaroslav	33
Rybáková Vitkorie	67
Saito Tadanori	18
Samec Jan	45
Saudková Sára	55
Sgroi Fabio	18, 38
Scheufler Pavel	46
Schreiber Martin	55
Silná Marta	19, 54
Slíva Jiří	41
Stanko Vasil	48, 55
Stano Tono	48, 55
Stehlí Iren	39
Stiburek Lubomír	15, 16, 18, 38
Stiburek Milan	15, 16
Suchý Jiří	51
Šalamoun Jiří	41
Šimánek Dušan	39
Špáta Jan	37
Štecha Pavel	15, 16, 39
Štreit Jindřich	15, 16, 18, 19, 27, 37, 38, 39, 54, 67
Švolík Miro	48, 55
Tereza z Davle	55
Urbánek Jiří	16
Vano Robert	55

Varga Kamil	48, 55
Vejražka Jan	16, 18, 38
Voborník Tomáš	38
Voneš Jiří	15, 16, 18
Židlický Vladimír	55
Župník Peter	48
